Editura
„ALUX" S.R.L.
ISBN 973-9055-20-6

Editura
„ROMCART" S.A.
ISBN 973-95379-6-0

București, 1992

Lei 75

PAUL ȘTEFĂNESCU

K.G.B. ATACĂ BONNUL

un spion sovietic determină căderea cancelarului

WILLY BRAND

Coperta : arh. Ianț Iancius

K.G.B.
ATACĂ BONNUL

Un spion sovietic determina căderea cancelarului Wili Brand

Editura „ALUX" S.R.L.
Editura ROMCART S.A.
București, 1992

Coperta : arh. Iani Ianciuș

ISBN 973—9055—20—6
ISBN 973—95379—6—0
Toate drepturile rezervate
Editurii „ALUX“ S.R.L.

Cuvînt înainte

Spionajul are desigur un trecut îndepărtat. Oracolul din Delfi nu s-ar fi bucurat de un așa de mare răsunet dacă nu ar fi dispus de rețele de informatori implantate în întreaga Grecie, care îl alimentau masiv și prompt, servind la inspirarea profețiilor. În secolul al V-lea, învățatul chinez Sun Tzu, cel mai vechi maestru al războiului secret, sfătuia pentru a dobîndi succesul în război, de a nu te teme nici de zei ci de „oamenii care cunosc situația inamicului“. De altfel, în lucrarea sa „Arta războiului“ el a consacrat un întreg capitol „folosirii agenților secreți“. Mithridate ar fi putut oare ține Roma în șah, ne întrebăm, dacă nu ar fi fost dublat în același timp și de un remarcabil specialist în arta obținerii informațiilor ? Și Anglia ar fi distrus invincibila Armada fără spionii pe care Sir Francis Walsingham reușise să-i implanteze în porturile spaniole ?

Da, spionajul are un trecut bogat și îndelungat, pierdut în istorie și evocat chiar în unele episoade biblice sau alte cărți sacre sau legende ale popoarelor. Dar niciodată informația, intoxicarea, acțiunea clandestină și corolarul acestora, Contra-spionajul nu au fost atît de sistematic și sub multiple forme manifestate ca după 1945. Nu, pentru că se

ignoră, în general, consecințele activității directe a spionajului asupra vieții oamenilor, a societății într-un cuvînt. Fără îndoială, trebuie să vedem în aceasta una din cauzele strigătului de alarmă concretizat sub forma diverselor articole apărute în ultimii doi ani în presa liberă, avînd ca obiect această problemă : spionajul. *Și nu oricare. Cel sovietic. Gîndul ne duce imediat la omnipotentul și omniprezentul K.G.B. Spionajul, delațiunea, teroarea au fost o realitate care a furnizat materia primă gulagurilor și cimitirelor anonime. Milioane, zeci de milioane. Un holocaust fără precedent.*

Pornind de la ideea de a prezenta cititorilor episoade din războiul nevăzut, am ajuns la cartea de față. După cum se știe, informațiile în acest domeniu au fost parcimonioase. La sfîrșitul anului 1975 a avut loc în R. F. Germania un proces răsunător de spionaj, cu implicații greu de imaginat, ce a condus în final la demisia cancelarului Willy Brand și a șefului serviciului de contraspionaj Gustav Nollau.

Cartea constituie derularea pas cu pas a pregătirii agentului sovietic Günter Guillaume în școlile de spionaj sovietice aparținînd K.G.B.-ului și modul de infiltrare mai întîi în rîndul Partidului Social Democrat din Germania și apoi la cancelaria președenției guvernului, sfîrșind prin a deveni prieten apropiat cu cancelarul.

În cele din urmă abilul spion a fost descoperit și prins datorită inteligenței și profesionalismului agenților contra-spionajului vest-german. Răul pe care l-a produs a fost însă ireparabil și Willy Brand împreună cu ministrul de interne au trebuit să demisioneze. Greșeala și neglijența se cer a fi plătite, indiferent de persoană.

Autorul

Debutul unui spion

În aprilie 1974 au avut loc două evenimente în două locuri depărtate unul de celălalt, despre care o bună bucată de vreme nimeni nu a bănuit că ar exista vreo legătură...

Nu departe de Saint Tropez, între vechiul far al Sardinelor și intrarea pitorească în portul Sainte-Maxime, se află un mic golf. În dimineața zilei de 28 aprilie Adrien Roubaud, un bătrîn pescar de fructe de mare, a descoperit aruncat pe mal, cadavrul unui necunoscut devorat de crabi. De piciorul drept probabil i se legase o greutate ; acum din aceasta mai rămăsese doar nodul și o bucată scurtă de frînghie. În inelarul stîng o verighetă subțiată, masivă cîndva, așa cum poartă minerii, avea gravat cu litere cirilice un nume și o dată : „Marusia, 3 mai 1958".

Așa a debutat una dintre cele mai extraordinare și insolite afaceri de spionaj ce au avut loc în anii 1950—1974. Cadavrul găsit aparținea rezidentului sovietic al K.G.B.-ului în Franța, a cărui moarte nu se va ști nici pînă în prezent, căror motive se datora.

În zorii zilei de 24 aprilie, mai exact la orele 6 și 32 minute, soneria apartamentului soților Günther și Christel Guillaume situat la etajul I de pe

Ubierstrasse nr. 107, din Bonn, sună pentru prima oară. În liniștea ce domnea în clădire la aceea oră matinală, zgomotul a fost strident. A sunat și a doua oară. Prima s-a trezit Christel. Ea și-a alertat soțul :

„Trezește-te Günther ! Au venit să ne aresteze".

Era catastrofa pe care Günther o prevăzuse și o aștepta să se producă dintr-o clipă în alta, încă de acum cîteva săptămîni. Mai bine zis, exact din ziua în care aflase că una dintre valizele pline cu documente provenind de la Cancelarie, valiză pe care el o depusese conform consemnului într-o cutie de bagaje în gara din Frankfurt, a fost descoperită și confiscată de contra-spionajul vest-german. De atunci, reușise să identifice în cîteva rînduri că este filat, chiar și în afara granițelor, cînd de pildă se deplasase la Croix-Valmer și Sainte-Maxime pentru a se întîlni cu legătura sa.

Guillaume se ridică încet pentru a evita amețeala ce-l cuprindea ori de cîte ori făcea o mișcare bruscă, mai ales dimineața. Soneria se făcu auzită pentru a treia oară ; mai lung, vroind parcă să transmită nervozitatea celui ce apăsa pe buton. Îmbrăcă repede un halat de casă peste pijamaua verde închis și fără a-și mai vîrî picioarele n papuci, cu ochelarii pe vîrful nasului, deschise ușa de la intrare.

Pe palier se aflau cinci sau poate chiar șase bărbați de vîrstă mijlocie. Doi dintre ei aveau în mînă un revolver, dar șeful, în uniformă de căpitan de poliție, arbora o mină calmă. Pocnindu-și călcîiele, salută cu mîna ridicată și spuse întrebător :

— Domnul Günther Guillaume ?

— Da.

— În numele legii privind securitatea Statului, vă declar arestat pe dumneavoastră și pe soția dumneavoastră !

— Domnule și eu sînt ofițer, cu un grad identic cu al dumneavoastră. Vă rog să-mi respectați treselе de ofițer.

Guillaume se îmbărbătă, vroia să acorde o notă de solemnitate acestui eveniment ce se derula prea exact după felul în care îl prevăzune. Ofițerul de poilție deveni palid ; nu se aștepta la o astfel de comportare care îl surprinse. Nu spuse nimic, rezumîndu-se să facă un gest evaziv cu mîna. Guillaume se dădu la o parte, lăsîndu-l să treacă. Pătrunse în apartament, urmat, de doi dintre însoțitorii săi. Traversă vestibulul și se opri în salon. Christel Guillaume, îmbrăcată cu un capot grena, cu flori mari argintii, îi aștepta sprijinită de tocul ușii. Avea fața plină de riduri și fără machiaj arăta îngrozitor, părînd mult mai în vîrstă. Polițistul îi ordonă să ia loc, în timp ce soțul se îmbrăca în grabă sub supravegherea atentă a unui agent înarmat.

Günter Guillaume și soția sa Christel tocmai împliniseră 47 ani. Cariera unuia dintre cei mai prodigioși spioni contemporani luase astfel sfîrșit în dimineața acelei zile de primăvară.

Fără dramă, fără strălucire, în stilul drumului pe care îl străbătuse Günther Guillaume, începînd cu adolescența sa de tînăr nazist și pînă la treptele puterii supreme din Bonn, trecînd prin filiera școlilor de spionaj, a unor posturi obscure aparținînd secțiilor provinciale ale partidului socialist vest-german, mai întîi la Frankfurt și apoi la Bonn. O ascensiune lentă, dar perseverentă pînă la anticamera și în intimitatea primului ministru Willy Brandt. Optsprezece ani de răbdare, de așteptare, de disimulare, de abnegație totul susținut de orgoliul și satisfacția reușitelor succesive, plăcerea sub-

tilă și gustul riscului, ingredientele drogului ce amețesc pe spionul internațional.

Nici căpitanul de poliție venit să-l aresteze, nici Günther n-au scos vre-un cuvînt. Nu au fost nici îmbrînciri pe scară sau cînd au urcat în mașina parcată în fața imobilului. În clipa cînd părăsea apartamentul, Guillaume a dat cu ochii de soacra sa, Frau Boom, o femeie în vîrstă de 68 ani, ce îngrozită privea în tăcere scena ridicării celor doi. Fiul său Pierre, de 17 ani, nu se trezise.

Christel a mai zăbovit ceva. Polițiștii au fost înțelegători. Femeia s-a îmbrăcat, s-a fardat și apoi și-a îmbrățișat mama și copilul ce se trezise simțind zgomotele înăbușite din casă. Și-a urmat soțul în cea de a doua mașină. Guillaume a abandonat totul în tăcere. Fără a-și lua rămas bun de la soția sa. Soția sa ? La drept vorbind, nu-l lega nici un sentiment de ea. Și nici în trecut nu nutrise vreunul. Era o căsătorie înjghebată din ordin, datorită necesităților meseriei, a legăturii spionului de agentul ce-i asigură transmiterea informațiilor pe care le obține. Și Christel îndeplinea acest rol de agent de transmisie într-un singur sens. Instrucțiunile le primea pe alte căi.

Afară ploua mărunt, o ploaie rece ce conferea caselor, asfaltului și arborilor un luciu anume. Circulația era rară la aceea oră în cartierul rezidențial Bad Godesberg.

BMW-ul albastru închis în care se afla Guillaume și însoțitorii săi, s-a oprit în fața clădirii cu nr. 1 de pe Friederich Ebert strasse, sediul cartierului german al Serviciilor de siguranță și contraspionaj a R. F. Germania, din Bad Godesberg. Era o clădire mohorîtă, mai mult lungă, în formă de L. Guillaume încadrat de agenții de poliție, a urcat cele cîteva trepte ce duceau la cabina paznicului. Ușa masivă de metal și sticlă a fost deschisă din interior. Deși nu era încă ora 8, în birouri se aflau numeroși funcționari și polițiști în uniformă. Cîteva fețe curioase s-au întors după Guillaume, dar arestatul era calm. Încerca o senzație ciudată, parcă se detașase de corpul său și plutea undeva în aer, asistînd la propria-i odisee.

Grupul străbătu pînă la capăt, un culoar lung, unde se afla ultimul dintre cele șase birouri de la parter. Guillaume a fost introdus într-o încăpere mare, o sală de fapt. Aici aveau loc interogatoriile. Pereții erau goi, exceptînd lambriurile de stejar cafeniu de înălțimea unui om. La un capăt al sălii, o masă de lemn și un fichet metalic. O fereastră. dădea spre o cale ferată și mai departe se zăreau străzile ce urcau spre centrul orașului. Guillaume tresări : fereastra îi aminti că, acolo, la numai cîteva stue de metri depărtare, pe Hechtstrasse la nr. 43 se afla imobilul în care locuia Lisa. În ajun, cînd plecase de la ea, îl întrebase așa cum de altfel o făcea de fiecare dată : „Promite-mi că ai să vii și mîine, iubitule". Guillaume privi la aceste grădini și case ce îl separau de Lisa. La ora aceasta ea încă mai dormea. Abia acum remarcă pentru prima oară de la arestarea sa, că plouă, ploaie înceată, deasă, cu stropi fini.

Lîngă fereastră la o măsuță cu mașină de scris electrică, se afla un bărbat cu o față impasibilă. Avea uniforma de subofițer. Un altul, civil, se afla de cealaltă parte a mesei. Mîna stîngă, strînsă, se sprijinea pe un vraf de documente. Îl privi drept în ochi pe Guillaume, care-l recunoscu imediat. Îl întîlnise în nenumărate rînduri la mesele oficiale sau la conferințele Cancelariei. Era Herr Hans Dibbern, consilier guvernamental pentru problemele speciale, un om întotdeauna amabil, prevenitor, ce vor-

bea încet și se îmbrăca în negru, părînd că nu-și schimbă niciodată costumul.

Ofițerul ce-l arestase pe Günther, luă poziția de drepți, salută și spuse :

— Domnule Consilier, am adus pe numitul Günther Guillaume, pe care am primit ordin să-l arestez în această dimineață. Nu a opus nici o rezistență. În momentul arestării mi-a declarat că este ofițer și să-i respect gradul.

— Așa, deci, spuse încetișor Herr Dibbern. E bine că totul a decurs fără incidente.

Apoi se întoarse către subofițerul așezat la mașina de scris și îi spuse : „Vă rog să consemnați declarația arestatului". Omul se pregăti să bată la mașină în timp ce Herr Dibbern reveni la Guillaume.

— Luați loc, domnule spion !

— Vă rog să mă tratați ca pe un prizonier de război, domnule !

— Așa ?! Cum vine asta, răspunse Herr Dibbern. De cînd ne aflăm în stare de război cu cineva ! Asta e culmea ! Scrie toate acestea, Heinrich !

Guillaume, care rămăsese în picioare, tăcea. Își dădu seama, abia acum, că lucrurile se complică. Îi va fi greu cu un adversar pe care îl subestimase. Acum nu mai era consilier la Cancelaria Primului Ministru Willy Brandt.

— Nu am și nu voi face nici o declarație vreodată, spuse el.

— Asta rămîne de văzut, răspunse Herr Dibbern. Pentru astăzi consider că este de ajuns. Conduceți pe arestat.

Herr Dibbern privi pe Guillaume cum se îndepărtează încadrat de gardieni. Mult timp încă privirea sa mai rămase fixată de ușa prin care grupul dispăruse. Apoi, adresîndu-se subordonatului său, spuse,

— Acesta, Heinrich, îți dau în scris că nu va fi niciodată schimbat. Își va face pînă la ultima zi pedeapsa ce o va primi !

Carieră de spion

Berlin, 20 aprilie 1943. Un portret imens al führerului încadrat de două drapele cu zvastica întîmpina pe cei care pășeau pragul încăperii. Biroul era plin de praf, pereții murdari, totul oferind o imagine de delăsare și sărăcie. În spatele biroului, un personaj ce se contopea cu decorul unui război pierdut, al unui regim ce agoniza : un bărbat destul de în vîrstă, cu ochelari de baga și o mustăcioară cănită. Scoase din dulap un registru negru. Il deschise și se apucă să scrie încet, caligrafic :

„Günther Karl Heinz Guillaume, născut la 1 februarie 1927, la Berlin, Alexanderplatz, fiul lui Karl Ernst Guillaume, muzicant...

În fața lui, Guillaume se lăsa de pe un picior pe celălalt, cu un aer sfios și plin de speranță. Speranță cînd nimeni nu o mai avea...

Se afla la sediul de cartier al N.S.D.A.P. (partidul nazzist). Exact în același local de pe Prentzlauer Berg, tatăl său, într-o dimineață de iulie a anului 1934, și-a prezentat adeziunea la partidul hitlerist. Șomajul stătuse la obîrșia acestei hotărîri. Motivele fiului său nu erau cîtuși de puțin diferite, acum după aproape zece ani. Dorința de a-și imita tatăl ? Sau poate, ceva mai prozaic : căutarea unui adăpost de ploaia ce turna cu găleata ?

— Tatăl dumneavoastră a fost muzicant ? Guillaume... Guillaume... ce nume ciudat. Muzician, zici ? artist ? așa își spunea. Nu cumva ești evreu ?

— Tatăl meu era membru al Partidului încă din 1973. A devenit director adjunct în 1940 și a fost mobilizat în același an. A fost membru N.S.D.A.P. din 1943. Puteți verifica...

— Vă cer scuze, dar trebuie să fim prudenți. Mai sînt încă evrei ce se camuflează. Și ce deghizare mai bună pentru ei decît de a deveni membru al Partidului ?

„...Guillaume, muzician, cadru al N.S.D.A.P. și al lui Johanna Olga Paulina Guillaume, născută Loebe, coafeză. Înscris la 20 aprilie 1943 cu numărul 970 880. Dar... nu ai decît 16 ani ? E imposibil. Nu te poți înscrie în partid decît începînd de la 17 ani împliniți !

— Vă rog din suflet ! Am așteptat atîta această clipă. Vroiam să-i scriu tatălui meu pe front că m-am înscris...

— Bine, bombăni bătrînul. Adu-mi două fotografii și am să-ți dau mîine carnetul.

A doua zi Günther i-a arătat lui Hans Sallein, tovarășul său de ucenicie la Atlantik Presse Verlag, carnetul său nou nouț. Se simțea adult de acum, bărbat. Era mîndru de a fi în Partidul tatălui său și mai ales că îl convinsese pe bătrînul funcționar de la sediul din Prentzlauer Berg.

Dacă ar fi știut atunci Guillaume ce mare greșeală a săvîrșit...

La 10 aprilie 1948 cînd din cartierul Prentzlauer Berg nu mai rămăsese o cărămidă una peste alta, Guillaume a făcut al doilea pas. Acesta era consecința primului : vroind să se debaraseze de urmările trecutului, a completat chestionarul de primire în cadrul serviciilor secrete ale unei țări foste beligerante. Timp de doi ani îndeplinise o activitate măruntă, dar care avea rolul de a-i demonstra capacitatea. Cînd superiorii săi s-au convins că are

stofă, la 10 martie 1949 l-au trimis să urmeze cursurile speciale de agenți secreți.

Școala se afla la nord de orașul K, la circa doi kilometri de ultimele locuințe ale periferiei localității, pe o colină.

Era un grup de clădiri dispuse rectangular, în întregime noi, fără nici un ornament și preocupare estetică : din cărămidă, masive și disgrațioase, cu grilaje și voleți metalici la ferestre. Un zid de patru metri înălțime împrejmuia curtea, terenul de sport și un imens hangar. Chiar prin ferestrele de la etajul doi nu se putea privi în jur, iar eventualii curioși ce s-ar fi avîntat prin împrejurimi, nu puteau zări decît acoperișurile de țiglă.

Un singur drum permitea accesul la acest loc izolat, împrejurul căruia fuseseră doborîți toți arborii pe o rază de un kilometru. Un atac prin surprindere era exclus : deprinderea activităților subversive se putea efectua aici în liniște. Soldați înarmați erau postați la intrare, făcînd exclusă orice imixtiune nepoftită.

Prin intrarea principală — mai era una prin care se făcea aprovizionarea și transportul unor colete misterioase, de obicei noaptea — Guillaume pătrunsese în urmă cu un an, în compania altor cincizeci de tineri din diverse țări europene. Școala avea de fapt ca obiectiv perfecționarea într-un tempo intensiv și prin urmare programele chibzuite cu rigurozitate astfel încît fuseseră excluse orice oră destinată destinderii. Gimnastica și practicarea unor jocuri sportive violente țineau loc de recreere.

Zilele începeau toate, în mod invariabil, la fel : o oră de cultură fizică. Se insista pe săritul corzii, săritul în înălțime și lungime, lupta corp la corp și atacul prin suprindere, de regulă cu mîna goală sau

cu o armă improvizată. Rapiditatea și surpriza constituiau elementele pe care se punea accentul. Într-un colț al curții se afla un bazin betonat, adînc de patru metri, în care elevii se antrenau străduindu-se să rămînă cît mai mult timp sub apă. Mai învățau descifrarea hărților, diferite modalități de transmitere prin radio, utilizarea cernelurilor simpatice, tehnica micropunctului, arta cifrului și bine-înțeles unele noțiuni de sabotaj, inclusiv cum se poate prepara un material exploziv apelînd la materiale existente la îndemîna oricui.

Guillaume și colegii săi nu au bănuit la început că există și pot să învețe asemenea lucruri. Într-o altă etapă, a urmat un ciclu de materii mai avansate. De exemplu, cum se pot stabili contactele cu oamenii din jur, cunoașterea caracterului în funcție de unele trăsături, lucru deosebit de prețios în viitoarea activitate.

Au mai învățat cum se poate descoperi dacă ești urmărit, modul în care urmăritorii sînt semănați pe parcurs apelînd la magazinele cu mai multe intrări si ieșiri, arta de a te pierde într-o mulțime etc. Unul cîte unul erau trimiși în orașul K îmbrăcați întocmai ca localnicii. Misiunea consta în a ajunge la fîntîna din centrul orașului, înconjurată de un frumos parc, scăpînd de urmăritor, rol care îi revenea unui alt coleg, pe care însă nu-l cunoștea.

Programul școlii mai prevedea exerciții destinate să sporească acuitatea văzului și auzului, descifrarea cuvintelor de la distanță după mișcarea buzelor. Introdus noaptea, pe întuneric, în sala de gimnastică, elevul-spion trebuia să-și croiască drum fără a se izbi de aparate, să identifice cele mai slabe zgomote, să le recunoască proveniența și să poată discerne dacă prezentau sau nu o primejdie.

Li s-au mai predat modalitățile de a exploata slăbiciunile bărbaților și femeilor care le-ar fi de folos în ascesiunea lor viitoare profesională și socială. Dar, mai ales, cum să recunoască pe cel căruia îi place să bea, să alerge după femei sau avid de bani. Seducerea secretarelor sau soțiilor era o tehnică ca ori care alta și Guillaume a demonstrat, în ciuda staturii sale mijlocii — avea 1,70m — că are înclinații deosebite. Calitățile fiecăruia jucau în mod incontestabil un mare rol, antrenînd după sine succesul sau eșecul. Instructorul îi spuse într-o zi lui Guillaume, referindu-se la aspectul fizic și psihologia sa :

„Te vei descurca bine cu femeile. Farmecul personal de care dai dovadă te va împiedica să te îndrăgostești. În meseria noastră aceasta constituie o calitate deosebit de prețioasă."

Memoria lui Guillaume reprezenta însă punctul său forte. Dispunea de o memorie excepțională și simțea o adevărată plăcere să recite în fața oricui — fără greșeală — pagini de texte pe care le învăța rapid cu cîteva luni înainte.

Avea întsă și unele puncte slabe : în primul rînd era miop. Pe întuneric, în sala de gimnastică nu reușea să găsească drumul decît grație memoriei sale prodigioase. Dacă cineva ar fi deplasat între timp aparatele așezîndu-le într-o altă ordine, Guillaume ar fi fost pierdut.

Viața în cămin era monotonă și timpul se scurgea plictisitor de încet. Curiozitatea din primele zile, grație căreia minutele se succedau mai alert, a făcut loc unei obișnuințe, unor reacții mecanice. Acționa acum ca un automat : învăța, mînca și dormea la ore fixe. Günther locuia în cameră împreună cu alți doi colegi : un elvețian și un turc. Acesta din urmă

nu știa nici o limbă străină și era imposibil de comuniccat cu el. Se întreba adeseori dacă nu cumva această metodă de a pune la un loc, în aceeași cameră trei elevi diferiți ca nație și limbă, nu constituia o subtilă soluție de supraveghere reciprocă și în același timp izolare diabolică. Doar pe vremea Inchiziției se mai proceda așa...

Sala de mese se afla la parter. Era o încăpere dreptunghiulară, spațioasă. Mai multe mese de lemn alb, acoperite cu mușama, la care ședea pe scaune pliante. Mîncarea se primea printr-un ghișeu din bucătărie. Hrana era abundentă, multă carne și pește. Fiecare avea dreptul la un păhărel de snaps și unul de vin. Guillaume prefera tăria, oferind în schimb vinul, partenerul său de troc fiind de regulă un italian vesel și neastîmpărat. Masa dura patruzecișicinci de minute, după care fiecare se retrăgea în camera sa.

La sfîrșitul lunii mai 1949, Guillaume a terminat școala și s-a întors acasă, începîndu-și adevărata sa existență de agent secret. S-au scurs cîteva săptămîni, timp care fusese rezervat pentru a se aclimatiza și reveni la viața citadină. Misiunile pe care le-a efectuat timp de aproape doi ani de zile au fost minore. Principala sa sarcină consta în fond din autoinstruirea sa, căci la drept vorbind Guillaume nu frecventase decît cursul inferior de liceu și aceasta o făcuse fără prea multă tragere de inimă.

Citea mult și-și alcătuise un plan de pregătire conform programei analitice a unui liceu. S-a înscris chiar și la cursurile intensive de limba engleză, memoria sa fiindu-i de mare folos. Progresele erau vizibile și cînd după aproape doi ani mentorul său i-a fixat o întrevedere, Guillaume devenise de nerecunoscut. Se îmbrăca îngrijit, aproape elegant, dar

discret și, în ciuda staturii sale nu prea impozante, făcea o impresie plăcută la vedere.

La 15 aprilie 1951 Guillaume s-a întîlnit într-o berărie din centrul orașului cu mentorul său, maiorul Kruge. „Te-am așteptat cu nerăbdare, i-a spus ofițerul. Arăți minunat. Ia loc".

Guillaume înțelese că ceva important urma să se întîmple.

— Ai trecut peste mai multe etape Guillaume. Cu succes. Este vorba acum de consolidarea poziției, de a te pregăti pentru sarcinile cărora de fapt ai fost pregătit.

— Foarte bine, spuse Guillaume, ce trebuie să fac ?

— Să te căsătorești !

Ofițerul de legătură îl privi drept în ochi, pentru a-i observa reacția. Guillaume era năucit. Se aștepta la orice, dar nu la o astfel de dispoziție. Apoi simți nevoia să rîdă, dar dresajul pe care îl primise era de așa manieră că se stăpîni cu ușurință. Privirea ascuțită a ofițerului a avut pentru o clipă imaginea unui ușor tremur în colțurile gurii. Îi spuse lui Guillaume :

— Dragul meu Guillaume, căsătoria este o afacere serioasă în mai toate cazurile. Dar căsătoria din rațiuni de Stat este cel mai serios lucru cu putință. Nu ai de ce să rîzi !

— A, nu aveam de gînd să rîd de propunerea dumneavoastră. Căsătoria mi-ar pune o serie de probleme, numeroase și dificile. Mai înainte de orice, nu cred că voi putea fi capabil să întrețin o femeie cu salariul meu...

— Va fi majorat. Aceasta nu constituie o problemă. Altceva ?

— Dar... momentat nu am pe nimeni în vedere. Nu văd, dintre prietenele mele pe vreuna capabilă să mă determine să-i cer mîna...

— Noi dispunem de exact de ceea ce ai nevoie, spuse ofițerul.

— Cum vine aceasta ? întrebă Guillaume și mai mirat.

— Foarte simplu. Este vorba de o tînără, de vîrsta ta, care a fost pregătită ca și tine, bineînțeles la o școală de femei. Ea îți va fi, fără îndoială, cea mai bună tovarășă și soție care poate să și-o dorească un agent secret trimis în misiune. Veți avea mai mulți copii și vei trăi fericiți împreună, adăugă maiorul fără nici o umbră de ironie în glas.

— Dar insistă Guillaume, cum arată ea ? Este oare de acord cu astfel de căsătorie ?

— Ea este ca și tine, se află în slujba Serviciului nostru. Îți repet : în întregime. Cît privește cum arată, cred că cel mai bun lucru de făcut este de a vă vedea în cel mai scurt timp posibil.

Guillaume avu senzația că distinge o urmă de amărăciune în vocea ofițerului. Cînd își ridică privirea și o ațintì în ochii săi, acesta se prefăcu că se uită undeva peste umărul său.

— De altfel, continuă ofițerul, nimeni în afară de noi trei, nu va ști absolut nimic despre circumstanțele acestei căsătorii. Apoi, adoptînd un ton neutru, continuă : „Amintește-ți că nu cu mult timp în urmă, înalta aristocrație își căsătorea progeniturile în funcție de anumite interese de clasă. Interesele lor personale și ale familiilor lor. De acord că era ceva egoist și interesant. În ceea ce te privește, este vorba de un interes superior ce izvorăște din rațiuni de serviciu, sau mai bine zis de stat. Ești ofițer doar și execuți o misiune..."

Guillaume se gîndi că a sosit prea devreme momentul să se despartă de viața sa veselă de celibatar. Se simțea prea puțin pregătit pentru a se supune fidelității conjugale. Cu jumătate de gură îndrăzni să-i împărtășească interlocutorului său gîndurile ce-l frămîntau.

— Dar nu mă simt capabil să duc o viață liniștită de mic burghez...

— Cine a spus că este vorba de așa ceva ? Nici pomeneală. Și ofițerul rîse scurt și zgomotos. Rîsul său păru sincer. Îl bătu prietenește pe umăr și continuă : Îți repet, este vorba de o căsătorie de convenție și nimic altceva. Aceasta nu te va împiedica cîtuși de puțin să te culci cu cine vrei. Chiar și cu soția ta. Și chiar să dai o dovadă în ochii lumii. Vreau să spun să aveți cel puțin un copil. Nu e vorba de o căsătorie formală. Soția ta va înțelege perfect toate acestea. Ea nu are nici un fel de prejudecăți. Îți acceptă o oarecare libertate, dar același lucru este valabil și din partea ta. Cuvîntul de ordine este discreția. Cît mai multă discreție.

— Bine, spuse Guillaume, bine ! Mă voi căsători și voi deveni și tată de familie, dacă așa trebuie... Cum îmi ordonați, așa voi face.

— Contez deci pe tine ? Atunci vă invit pe amîndoi să luăm masa la un restaurant. La un local de lux. Evenimentul are o dublă semnificație și trebuie sărbătorit.

Agentul își consultă ceasul, făcu o pauză ca pentru a face o socoteală în gînd și apoi spuse :

— Exact peste o săptămînă, la orele 19^{30} ne vedem la restaurantul „Drei Kronen". Vei face cunoștință cu viitoarea ta soție.

În zilele care au urmat, Guillaume a fost pradă unor sentimente contradictorii. Se simțea luat de cu-

rentul unui vîrtej ameţitor din care avea strania intuiţie că nu poate să scape. Voinţa îi era ca şi paralizată, alţi decideau pentru el şi nu-i mai rămînea de făcut decît să se supună orbeşte.

În ziua fixată randez-vous-ului şi-a pus o cămaşă curată, puţin purtată, pe care mama lui i-o spălase şi călcase în ajun. A încercat apoi să-şi facă cel mai frumos nod, în stil italian, la cravata de duminică, în dungi multicolore. Costumul era puţin cam obosit, dar mergea ; în schimb, pantofii, ori cîtă ceară le-ar fi dat, se vedea cale de o poştă că trebuiau de mult schimbaţi. Dar nu avea de ales. Şi în timp ce mîinile sale se străduiau să îndrepte o cută sau un colţ al gulerului de la cămaşă, gîndurile îi zburau departe. Urma să facă un lucru pe care nu-l dorea şi nu-şi imagina la ce i ar fi servit în actuala situaţie cînd o duce destul de greu. A trăi cu cineva pentru care nu ai şi nu ai avut nici cel mai mic şi neînsemnat sentiment de dragoste, i se părea cel mai mare calvar. Nu înţelegea, mai ales, de ce i se impunea să facă pasul acela. Putea, cel puţin, să aleagă singur şi ar mai fi fost ceva. Picioarele, totuşi îl purtară către acest straniu randez-vous, care îl copleşea cu necunoscutul său.

Cînd împinse uşa de la intrarea restaurantului, făcu un pas şi aruncă o privire circulară asupra sălii. Dar lumina era slabă, fiind proiectată asupra fiecărei mese de cîte o lampă cu un abat jour roşu. Cu toate acestea reuşi să zărească într-un colţ retras, către peretele opus orchestrei, într-un fel de lojă, pe maiorul Kruge. Stătea cu spatele şi lîngă el, o tînără femeie. Nu reuşi să-i distingă trăsăturile. Se apropie, strecurîndu-se cu un pas ezitant, printre mese. Încercă să ia un aer cît mai degajat, destins, dar se împiedică de covor şi îşi ceru scuze. Surîse. Guillaume simţi aţintită asupra lui privirea femeii, care-l

fixa drept în ochi. Strînse mai întîi mîna ofiţerului şi apoi, cînd acesta făcu prezentările, îi sărută mîna tinerei însoţitoare a acestuia.

— Christel, spuse ofiţerul, dă-mi voie să-ţi prezint pe Günther Guillaume, un tînăr care promite un viitor strălucit.

O privi acum în faţă, plin de curiozitate. Era slabă, de statură mijlocie, cu umeri înguşti şi forme puţin accentuate. O femeie după care, pe stradă, nu ai fi întors capul. Faţa banală, cu un nas puţin acvilian, amintea profilul unei păsări de pradă. Ochii îi erau inteligenţi şi cînd surîdea devenea simpatică. Gura nu promitea mare lucru.

Tînăra femeie se întoarse către însoţitorul ei şi îi spuse cu jumătate de voce, nejenîndu-se de a fi auzită :

— Ai văzut ! m-a dezbrăcat cu privirea. Vocea îi era agreabilă şi cuvintele le pronunţa clar, cu un uşor accent străin pe care Günther nu a reuşit să-l identifice.

Căsătoria a avut loc la 12 mai 1951 la primăria unui cartier semirezidenţial, semiindustrial din B. În registrul de căsătorii se putea citi : „Căsătoria lui Günther Karl Heinz Guillaume redactor tehnic, născut la 1 februarie 1927 la „B", fiul lui Karl Guillaume, decedat, şi al Johannei Olga Paulina Guillaume, născută Loebe, salariată la Poştă, cu Christel Marguerite Ingeborg Bomm, funcţionară, născută la 6 noiembrie 1927, la Allenstein, fiica lui Gustav Heinrich Boom, decedat, şi a Ernei Elisabeta Boom, născută Werner, fără profesie".

Martori erau Hans Dieter Sallein şi un anume Horst Frankel, şef de birou la întreprinderea unde lucra Christel.

Întreprinderea se afla în plin centru al oraşului într-o clădire puternic marcată de război şi avea ca

obiect repartiția de locuințe. Dar, în ciuda oricăror aparențe, cel puțin pentru Christel și Güther, Horst era un coleg al maiorului Kruge.

Cele două mame au fost prezente la primărie și la masa ce a urmat ceremoniei. Frau Guillaume părea foarte mulțumită că scăpa de băiatul ei. Se gîndea să se recăsătorească cu un pensionar de la căile ferate, văduv și încă în putere. Își părăsise de cîtăva vreme profesia de coafeză, care nu mai renta. Intrase ca funcționară la biroul de poștă din cartier, ocupîndu-se cu triatul corespondenței. Relațiile cu fiul său Günther deveniseră, pe zi ce trecea, tot mai reci. Nu înțelegea mare lucru din disparițiile periodice ale acestuia iar explicațiile pe care tînărul i le furniza nu păreau întotdeauna convingătoare. Cu timpul, între ei se săpase o prăpastie și fiecare avea viața lui.

Tinerii căsătoriți s-au instalat la Lehnitz, Florastrasse nr. 6, într-un apartament cu două camere, baie și bucătărie. Locuința le fusese furnizată pe tavă, opera probabil a ocrotitorilor lor oculți. Cuplul dispunea acum de un salariu dublu și Günther ca și Christel trăiau mai bine decît ca celibatari. Au vorbit despre pregătirea lor ca agenți secreți, comparînd metodele învățate în vederea activității viitoare pe care o așteptau cu nerăbdare. Spre deosebire de Günther, Christel era neglijentă și avea înclinații spre lux sau un trei bun, Guillaume rezumîndu-se la strictul necesar. În schimb, citea foarte mult și căuta permanent să se instruiască.

Raporturile intime cu Christel s-au răcit repede, de la o săptămînă la alta. Femeia i se dăruia cu resemnare și total lipsită de entuziasm, fiind deadreptul bucuroasă cînd a aflat de la Günther că avea o amantă. „Tot ceea ce îți pretind i-a spus, este să nu te îmbolnăvești".

Guillaume continuă să lucreze la publicația unei reviste ilustrate ca tehnoredactor, îndeplinindu-și cu scrupulozitate îndatoririle. Uneori Kruge îi contacta discret, de fiecare dată în altă parte, culegîndu-l în drumul său, cu automobilul. Oprea pentru o clipă. Guillaume se urca și porneau împreună, poposind la o bere într-un local discret. Kruge îi încredința misiuni cu un caracter special.

Timp de doi ani Günther și Christel au dus o viață obișnuită, mergînd în fiecare dimineață la birourile lor, ca atîția mulți alții. Günther și Kruge se întîlneau cu regularitate. Sarcinile pe care le primea erau modeste și puțin active. Era vorba cel mai adesea de-a compara documente, de a extrage din ele informații ce trebuiau apoi să fie clasate în trei categorii : sigure, probabile și nesigure. Cele mai multe se refereau la partidele ce se confruntau pe scena vieții politice a R.F. Germaniei. Guillaume întocmea fișe asupra fiecăruia dintre personalitățile proeminente ale vieții politice din R.F. Germania. Fișele astfel întocmite menționau cu precizie slăbiciunile fiecăruia, greșelile comise, dacă era cazul, tendințele politice și situația familiară. Această activitate, Guillaume o efectua în parte la biroul publicației unde își avea serviciul. În două sau trei rînduri, colegii săi l-au surprins pe cînd întocmea aceste biografii cu caracter mai special și el a fost nevoit să improvizeze o minciună, motivînd că întocmește legendele viitoarelor fotografii ale acestor personaje. Urcînd în funcție, i s-a atribuit un birou personal și nu a mai fost obligat să lucreze în tumultul marelui atelier fotografic comun. De altfel, nu mai se ocupa cu reportaje fotografice, ci cu probleme de tehnoredactare.

Pentru Christel, de asemenea, viața se scurgea liniștită. Mama sa, Erna Boom, refugiată din Prusia

Orientală, trăia la Berlin în apropierea sa. Ea era văduva unui olandez.

Către sfîrșitul anului 1954, Guillaume a fost contactat de șeful de secție. Acesta s-a prezentat sub numele conspirativ de „Ianus". La una dintre întîlniri a venit însoțit de un individ cu numele de Tretkow.

— Dragă Guillaume, de acum înainte, îi spuse Ianus, vei lucra direct cu colegul nostru Tretkow. El îți va preda instrucțiunile din partea noastră și tot lui îi vei înmîna materialele adunate. Te rog să ai încredere în el, este vechi în meserie !

Tretkow îi strînse mîna lui Guillaume, scuturînd-o cu putere, vroind parcă să-i transmită întregul său sentiment de sinceritate.

Guillaume parcă trecea un nou examen în fața lui Tretkow. A vrut să-i demonstreze buna sa intenție și fidelitate, manifestînd o oarecare nerăbdare că nu a fost încă promovat la rangul de rezident.

— Vei fi într-o zi, fără nici o îndoială, îl liniști Tretkow. Poate chiar mai repede decît o crezi...

Tretkow avea un mod de exprimare care vroia să inspire încredere. Într-o așa măsură, încît Guillaume se surprinse într-o zi că se îndoiește de sinceritatea noului său coleg. Tretkow era mai în vîrstă decît el cu aproximativ 12 ani. Nu era prea bine îmbrăcat, ba chiar puteai paria că hainele sale nu cunoscuseră niciodată fierul de călcat. În vocea sa se distingea o căldură spontană amestecată cu o oarecare amărăciune.

În cea de a treia zi de cînd se întîlneau, au luat masa la Guillaume acasă, cu care prilej Christel le-a pregătit ceva mai aparte. După masă, așezați unul în fața celuilalt în cîte un fotoliu, au început să discute în timp ce Christel se pregătea să plece la birou.

Adresîndu-se lui Guillaume, Tretkow începu să-l inițieze în privința misiunii sale viitoare. „Abia de acum încolo, urmează să te apuci de ceva serios, să dovedești de ce ești capabil. Noi am decis — continuă Tretkow privindu-l drept în față — să plasăm pe lîngă fiecare partid socialist din Europa agenții noștrii, care să fie în măsură să ne informeze operativ în privința deciziilor celor mai secrete pe care le iau conducătorii respectivi. Am prevăzut și pregătit cu seriozitate agenți ce vor dobîndi ei înșiși funcții de conducere în viitoarele garnituri guvernamentale."

Guillaume rămase uimit de anvergura acțiunii ce se pregătea și se simți încîntat numai la gîndul că fusese inclus în aceasta.

Urmă apoi un lung expozeu, din care Günther reținu că mai întîi va trebui să fie ceea ce se cheamă o cîrtiță (wanze în germană, moale în engleză și taupe în franceză), adică un agent adormit o bună bucată de vreme ce se poate întinde pe o perioadă de mai mulți ani. În tot acest timp nu păstrează nici o legătură cu Centrul, nu dă și nu primește nici un mesaj, și nici un contact.

În martie 1955, Guillaume a primit instrucțiuni foarte precise că poate să-și înceapă activitatea. Pentru cheltuielile de primă necesitate, i-au fost înmînate 8 000 DM. Ianus îi făcu un instructaj amănunțit, căutînd printre altele să-l liniștească în privința riscurilor ce-l amenințau în caz de cădere. Atît el, cît și soția sa, au primit nume de cod. Margot și José. Ca prim obiectiv al activității sale, i s-a indicat să obțină un post corespunzător pregătirii sale și să se înscrie în Partidul social-democrat. Nimic șocant, nimic țipător sau bătător le ochi. Ambii soți trebuiau să ducă o viață de mici burghezi și să nu atragă atenția poliției și în general vecinilor, prin atitudi-

nea și viața lor. Erau două „plosnițe" liniștite și cuminți care își vedeau de treabă. O singură dată pe lună, într-o anume zi, trebuiau să-și manifeste existența printr-un mesaj radio, anunțînd că totul este în ordine. Aparatul îl manipula José, alias Christel.

Primul semnal îl va face cunoscut într-un mod cît se poate de banal și anume fiind transmis unui rezident din Francfurt. Margot trebuia să-l contacteze abordînd pe portarul de la hotelul Europa, cu parola : „Aveți o cameră pentru Margot ?". Persoana trebuia să-i răspundă „Nu, dar vom avea una pentru José". Atunci Margot trebuia să-i spună că totul mergea bine și îi comunica noua adresă și eventuale scurte mesaje.

— Mai aveți întrebări de pus, Margot ? îl întrebă Ianus

— Da, spuse Guillaume. Acest nume de Margot, natural, nu-l voi folosi decît pentru a coresponda cu dumneavoastră. În rest mă voi folosi de numele meu adevărat ?

— Bineînțeles, altceva ?

— Nimic, pentru moment. Margot, „plosnița" vă salută domnule Ianus !

— Atunci semnați aici ! Ianus deschise ușița biroului său metalic și scoase un magnetofon din care extrase o casetă. O introduse într-o cutie de bachelită neagră pe care se afla o etichetă cu numele de Margot. Alături, pe locul rămas alb, Guillaume semnă cu pixul, dovadă că fusese de acord cu toate instrucțiunile primite. Janus sigilă cu ceară roșie cutia și o închise cu grijă în dulapul metalic. Abia atunci Guillaume observă un microfon dispus pe biroul interlocutorului său, care juca rolul mut de dactilografă.

Pe la jumătatea lunii septembrie, Guillaume găsi de cuviință că totul decurgea bine și era timpul să

restabilească legătura cu șefii săi. De două sau trei ori se învîrti în jurul hotelului Europa. Într-o dimineață, îl zări pe portar, un bărbat înalt și bine făcut, ce stătea afară în fața intrării și părea adîncit în gînduri. Avea mustăți așa cum îl descrisese Janus. Guillaume totuși, nu l-a acostat fiindu-i teamă.

La 15 octombrie 1956, Guillaume nu a zărit pe nimeni în fața hotelului. A împins ușa și a pătruns într-un hol vast. Se afla puțină lume și îndărătul mesei de la recepție, funcționarii erau vîrîți cu nasurile în registrele lor. Portarul era și el ocupat cu o doamnă îmbrăcată cu o haină de blană, ce părea să fie americană. Guillaume a așteptat cîteva clipe în fața chioșcului cu ziare, gîndind că oricum nu putea să-l abordeze pe portar spunîndu-i fraza convențională. Pe stradă, mai mergea, dar în hol, oricine îl putea auzi și bătea prea mult la ochi.

Merse pînă la capătul holului, urcă la primul etaj și mai făcu cîțiva pași pe culoar. După care, coborî încetișor, sprijinindu-se de balustradă și încercă să vadă dacă nu cumva portarul se eliberase de străină. Hotelul era foarte elegant și Guillaume abia acum realiză că nu era suficient de bine îmbrăcat pentru a părea drept un client ce întreabă unde e barul sau restaurantul. Avusese intenția să-l abordeze pe portar cerîndu-i să cheme un taxi. În acest mod ar fi putut ieși afară și atunci i-ar fi spus cuvîntul de ordine. Dar ezită și renunță în cele din urmă, hotărîndu-se să revină a doua zi. Traversă holul și se pomeni față în față cu portarul care-l privea cercetător. Portarul îi deschise ușa și păși în urma sa pe trotuar. Afară începuse să plouă încet, cu picături mari. Guillaume socoti că era un moment potrivit să-și pună planul în aplicare.

— Aveți o cameră pentru Margot ? i se adresă el.

— Nu, dar avem una pentru José ! Portarul continuă să-l examineze pe Guillaume cu curiozitate.

— Pentru dumnezeu, domnule ! De ce nu vă îmbărcați mai îngrijit. Aici, vedeți bine, este un local de lux, frecventat de o anumită categorie de oameni. Așa cum arătați dumneavoastră atrageți atenția și vă ia în colimator detectivul hotelului. Noroc că tocmai făcea turul stabilimentului. Ce aveți de transmis ?

— Totul merge bine, am reușit să ne stabilim. Guillaume făcu o pauză și gîndindu-se îi dădu dreptate portarului. Costumul său era uzat iar impermeabilul de proastă calitate. Lucrurile ar fi putut fi privite altfel, dacă și-ar fi atîrnat de umăr o sacoșă cu scule, cum poartă instalatorii.

— Fiți atent, îi spuse brusc portarul, cu voce tare. Traversați strada, o luați pe bulevard înainte și ceva mai departe, pe partea stîngă este gara. Agită brațul, cu un gest larg de semafor.

Guillaume auzi în spatele său vocile unei perechi ce alergase pentru a se adăposti de ploaie.

Cînd cei doi se mai îndepărtaseră, portarul continuă :

„Joia viitoare, la orele 8 seara precis, la gară în fața tabelelor cu plecările trenurilor. Veți fi acostat de un bărbat scund și gras, care vă va întreba : „Margot“ ? Veți răspunde : „Salut bătrîne !“ El vă va transmite unele instrucțiuni.

Portarul se întoarse și alergă în întîmpinarea unui client ce tocmai cobora dintr-un taxi. Guillaume îl zări cum apucă valiza și o ia înaintea omului pentru a deschide ușa.

* * *

Scoase un pachet de țigări din buzunar, aprinse una și aruncă o privire jur împrejur. Nu cunoștea pe nimeni. Era 8 și 10 minute. Instrucțiunile pe care le primise la școală, interziceau să aștepte la o întîlnire mai mult decît sfertul academic. Din motive de securitate, pentru a nu atrage atenția, Guillaume, care se afla singur în fața tabelului cu plecările, se gîndi că ar putea să atragă atenția asupra sa : oare cumva funcționarul de la ghișeul nr. 54, singurul de altfel deschis la ora aceea, nu-l privea cu o insistență ciudată ? Fără îndoială își spuse el ; acest randez-vous în locuri expuse tuturor privirilor sînt nedorite și mai mult ca sigur primejdioase. În plus, oricine putea ști că la aceea oră nu era nici un tren care să plece și prin urmare nici călători. Dacă ar fi fost după el, ar fi ales o biserică (un om se poate ruga indiferent la orice oră din zi, fără a trezi o curiozitate deosebită), sau într-un parc, pe o bancă, cînd e vreme frumoasă poți citi liniștit și vorbi cu oricine, sau, mai simplu, într-o braserie (deși majoritatea chelnerilor sînt informatori ai poliției).

Din buzunarul vestei sale, Guillaume scoase un carnețel și ridicîndu-și privirea pe tabel, începu să noteze orele trenurilor spre München. Operația îi conferea o îndeletnicire și motiva cel puțin prezența sa în acel loc.

Deodată, simți că cineva îl apucă de umăr. Se întoarse cu o mișcare bruscă : un bărbat tînăr, cu fața surîzătoare, se afla în fața sa :

— Helo ! Margot ! îi spuse el.

— Salut bătrîne, răspunse Guillaume.

Tipul era mai scund decît Guillaume și chiar rotofei. Purta o pălărie cenușiu-închis, trasă pe frunte. Îl apucă pe Guillaume de braț și-l trase spre cheiul de Main, pustiu la ora aceea și din această cauză și mai puțin luminat.

Se apucă apoi să-i transmită instrucțiunile mult așteptate, recitîndu-le ca pe o poezie : „Sînt mulțumiți de veștile pe care le-ai transmis. Pregătește-te și după cîteva luni, înscrie-te în partidul social-democrat. Urmează să fii numit rezident. Cel care a îndeplinit această funcție înaintea ta, a devenit nervos și nu mai poate continua. În cel mult o lună vei primi un colet cu ustensilele necesare : cerneală, hîrtie, cod de cifrat, un aparat pentru microfotografie. Ce să le transmit ?“

Guillaume povesti cum se mutase, postul pe care îl ocupa. Se opri și murmură cu o voce slabă : spune-le că soția mea e însărcinată !

— Felicitări. Asta e tot ? Atunci, cu bine !

Guillaume privi cum tînărul se pierde în ceață și întunericul nopții. Părăsi la rîndul său gara și cu pași grei traversă un pod și o luă pe una din străzile ce duceau spre centrul orașului, unde avea apartamentul și îl aștepta soția sa. La demisolul clădirilor, în jurul gării, se aflau adăpostite numeroase localuri de noapte și bordeluri. Mici vitrine luminate cu neon sau becuri roșii, aveau etalate fotografii în culori ale pensionarelor. Guillaume ar fi vrut să intre, măcar pentru o oră, două...

O lună mai tîrziu, Guillaume și Christel au primit o valijoară ce conținea trusa din dotarea oricărui spion ce se respectă : un aparat fotografic Exacta, două obiective interșanjabile, un alt aparat, celebrul Linhof suedez, flacoane cu cerneală simpatică hîrtie specială și o serie de instrumente cu mai multe lentile și becuri orientabile, destinate să reducă în microfilme clișeele luate cu aparatele menționate.

Christel a ascuns cerneala și hîrtia printre lucrurile mamei sale iar Guillaume a așezat restul într-o cutie plată, disimulată perfect sub aparatul de fotocopiat de la birou. Nimic nu putea atrage atenția asupra ascunzișului : ar fi fost nevoie de o percheziție în regulă pentru a-i descoperi trucajul.

Guillaume, pentru a-și rotunji veniturile, intră ca funcționar la întreprinderea de construcții Hans Ausweiler, 20 Grosser Kornmarkt. Și cum nu după mult timp această firmă dădu faliment, se angajă de astă dată ca tehnician la imprimeria Kinken Verlag, situată la Uersel, în apropiere de Frankfurt. Cîteva zile mai tîrziu, Christel aduse pe lume un fiu, la maternitatea spitalului din cartier. Părinții s-au decis să-l boteze cu numele de Pierre. Mai tîrziu Guillaume va explica prietenilor săi : „Cînd ai un nume cu rezonanță franceză ca Guillaume, cu atît mai mult trebuie să ai un prenume ca Pierre și nicidecum Peter“.

Pentru a face față nevoilor sporite ale familiei, Guillaume odată mai mult, își schimbă ocupația. Deveni un mic negustor și deschise o băcănie la numărul 16 pe Dreieichstrasse, în cartierul modest din Sachsenhausen. Prăvălia aparținea de fapt unui pensionar, un oarecare Wilhelm Ypsilon Hoffman, care trecea zilnic pe la Guillaume să vadă cum merg treburile. Cu acest prilej sporovăiau îndelung iar Günther își trata oaspetele cu cîteva cești cu cafea.

La 12 septembrie 1957, Günther și Christel s-au prezentat la secțiunea Nord din Frankfurt a partidului social-democrat vest-german și nu au întîmpinat nici o dificultate în privința înscrierii lor. În

schimbul cotizației de 15 mărci, li s-au înmînat carnetele de membru în care alături de fotografie se menționa adresa și data înscrierii.

Aproape în același timp, Christel fu în măsură să sesizeze marea sa șansă în sînul S.P.D. La cincisprezece zile după ce s-a înscris în Partid, a aflat printr-un concurs de împrejurări că Sediul era în căutarea unei steno-dactilografe. Cu o timiditate foarte bine jucată, ea a solicitat permisiunea să dea o probă. Frau Weiman, care urma să fie șefa sa, a fost pe cît de surprinsă, pe atît de satisfăcută văzîndu-i degetele cu cîtă dexteritate bat clapele. Foarte repede a mai descoperit că Christel era tot atît de inteligentă și la nici o săptămînă s-a decis ca noua sa secretară merita o utilizare mai eficientă decît cea de steno-dactilografă. Ea a prezentat-o personal lui Willy Wiedemann, șeful administrativ al secției Hessa-Sud a Partidului. Și astfel, Christel a devenit secretara lui Willy Bierkelbach, șeful secției Hessa-Sud al S.P.D., care era deasemenea deputat de Frankfurt și viitor membru al Parlamentului european, cu prilejul convocării din martie 1958, la Strasburg. În fond, Bierkelbach trebuia să devină șeful grupului socialist vest-european.

În aceeași perioadă, Guillaume a devenit rezident, noua sarcină fiind incomparabil mai ușoară. El nu mai trebuia de acuma să procure informații, ci servea drept cutie de scrisori. La fiecare zece luni urma cu regularitate să-și schimbe numele de cod, cel de Margot în Waterloo mai întîi, apoi în Prince și Foca. Cît privește abonamentul telefonului din modestul său magazin alimentar, era înscris pe numele soacrei sale, Frau Boom. La fiecare cincisprezece zile, primea un telefon care îl anunța sec că un nou transport i-a fost expediat. A doua zi, îi sosea prin poștă un colet : un plic voluminos plin

de prospecte publicitare și care mai conținea și cheia plată a unui seif din gară sau aeroport. Guillaume mergea într-un loc sau altul dintre aceste ascunzători, scotea coletele care îi erau destinate si lăsa cheia în broască.

Odată pe lună, cu puțin peste orele 14 — ora cea mai puțin aglomerată în activitatea de comerț — curierul ce era însărcinat cu transportul coletelor în afara graniței, se prezenta la magazin, bea o cafea, făcea de formă cîteva cumpărături și dispărea.

Pentru Christel, ca și pentru Günther, viața luase o alură cu totul nouă, tipic burgheză. Teama aproape îl părăsise complet și solicită să-i fie trimise prin poștă coletele în loc de a întîmpina riscul unui dute vino frecvent la gară și aeroport, manej pe care el îl considera prea bătător la ochi. A solicitat noilor săi șefi sarcina de strîngerea cotizațiilor, operație care consta din a merge din poartă în poartă la locuința fiecăruia. Avea acum în mîinile sale un document important : adresele tuturor membrilor S.P.D. din secția Frankfurt-Nord.

Guillaume obținu rezultate nesperate. Jovial, întotdeauna pus pe glume, doldora de un sac de bancuri și anecdote piperate, parveni să binedispună pe cei mai ursuzi interlocutori, cîștigîndu-și simpatia în stînga și-n dreapta. Nu și-a făcut nici un dușman, ci a dobîndit mai mulți prieteni siguri care îl vor ajuta mai tîrziu în cariera sa, cum a fost de exemplu cazul lui Walter Moeler, consilier municipal la Frankfurt.

În fiecare vineri seara, cu regularitate, împreună cu Christel asistau la ședințele membrilor secției. Se numărau printre cei mai fideli participanți, dar în același timp, păstrau o pasivitate riguroasă, mai

ales în ceea ce privește tendințele de o extremă sau alta.

Timp de mai mulți ani Guillaume nu a îndeplinit decît roluri mărunte, cum ar fi de a lipi afișe, distribuirea de manifeste, clasarea fișelor în arhivele Partidului și trecea în ochii tuturor ca un bun însoțitor al lui Christel. Cît privește pe aceasta, secretară fiind a lui Willy Bierkelbach, parlamentar, lua loc întotdeauna pe estradă exact în spatele patronului său, cînd acesta prezida ședințele publice. Guillaume se rezuma să ocupe un scaun într-un colț, departe în asistență, sau efectua fotografii pe care le preda ziarelor. Întocmai ca un cameleon, era prezent peste tot, fără a deranja pe cineva, căutînd din contră să se facă util, să fie de un ajutor. La 24 noiembrie 1961, Guillaume a fost ales prin vot deschis secretar adjunct al secției Frankfurt-Nord al S.P.D.

Lui Christel i-a fost transmis un emițător special radio, capabil să condenseze mesajele : două sute de cuvinte puteau fi emise în maximum zece secunde, cu un cod propriu ce varia între 0 și 9.

Frankfurt 1964—1966.

Wiedemann care-l văzuse adeseori pe Guillaume cu prilejul reuniunilor sau a conferințelor, nu a avut propriu zis niciodată de a face cu el direct. El o cunoștea de fapt pe Christel, pe care o aprecia în mod deosebit și pe care o adusese la Wiesbaden pentru a lucra cu el la sediul secției sale. Christel s-a despărțit cu oarecare nostalgie de Willy Bierkelbach, care tocmai fusese numit ministru în Landul Hessa și fusese înlocuit de Wiedemann. Pentru acesta din

urmă, Günther nu era altceva decît umbra soției sale și îl trata cu dezinvoltură.

— Așa, Dumneavoastră, Jillion, sînteți acela care asigurați funcționarea secției din Frankfurt-Nord ? i-a spus cu prilejul primei lor întîlniri oficiale. Nu, adică numele Dumneavoastră nu e Jilliom. E ceva care aduce parcă cu Gulliver. În orice caz, ceva greu de pronunțat. Sînteți de origină hughenotă, nu-i așa ? În fond hughenoții au fondat Berlinul. Dar nu vă privește cu nimic. Eu vă voi spune Julio. Sună franțuzește, nu ?

În cîteva luni Wiedemann, care era un personaj extrem de prietenos și popular cu toată lumea, a făcut ca numele de Julio să se răspîndească în Partid ca ceva ce făcea parte din acesta.

Pe la începutul verii și-a vîndut drepturile de folosire a micuței băcănii și Herr Wilhelm Ypsilon Hofmann, care băuse nenumărate cești de cafea în compania agreabilă a lui Günther, a regretat imens despărțirea de acesta. „Un bărbat remarcabil, foarte bine crescut și muncitor, care va ajunge departe", repeta el cunoscuților.

Günther își permisese să ia un concediu pe Coasta de Azur. Liber de orice grijă, de orice constrîngere, descoperi cu beție o nouă lume, total necunoscută, aceea a calmarilor, a fructelor de mare, a Pernodului, a soarelui care te bronzează și a fetelor ușoare. A închiriat la Sainte-Maxime o garsonieră, petrecîndu-și timpul mai toată ziua la Saint-Tropez. Nu i-a trebuit mult pînă să găsească o tînără lipsită de prejudecăți, a cărei naționalitate, suedeză sau norvegiană, nu a reușit s-o afle niciodată, dar cu care s-a înțeles de minune. Timp de trei săptămîni s-a simțit că renaște pentru a doua oară.

La reîntoarcerea sa la Frankfurt, și-a reluat cu mai multă energie cele două activități : cea legală și cea ocultă.

Șefii săi l-au anunțat că a fost din nou avansat, devenind „perspektiv-agent". Nu trebuia să mai se ocupe de nimeni altcineva decît de el însuși. Ceea ce i se cerea în principal nu erau decît informații pe care le putea dobîndi datorită poziției în ierarhia S.P.D., analizele situației politice și economice generale, așa cum de altfel intra de fapt în obligațiile oricărui ambasador.

Înlocuitorul lui Guillaume ca rezident nu a fost altul decît un fost coleg de la școala de spionaj din „K", pe nume Harry Sieberg. Acesta a sosit la Frankfurt pe la sfîrșitul anului 1960. În afară de Christel, Sieberg era singura persoană cu care Guillaume putea sta de vorbă deschis, schimba opinii și impresii fără nici o reținere. Prezența sa îi umplea singurătatea care începuse de la o vreme să-l copleșească. Chiar agentul cel mai bine antrenat și preocupat de propria-i securitate, are nevoie de un contact uman, de o supapă, de o clipă de slăbiciune. De fapt, după cum vom vedea, această prietenie dictată de nevoia de a shimba u cineva de încredere cîteva cuvinte, avea să-l ducă la pierzanie pe Guilaume.

Cele două familii se frecventau reciproc, în văzul tuturor, fără rețineri. Justificarea pe care și-o imaginaseră părea la prima vedere plauzibilă : fiecare avea cîte un băiat de aceeași vîrstă și copiii se întîlneau zilnic la școală, frecventînd aceeași clasă.

Frau Sieberg, Ingeborg, era ca și Christel o excelentă steno-dactilografă. Guillaume a comis atunci prima sa greeșală în cariera sa de spion : a avut imprudența s-o recomande personal să fie angajată în serviciul de presă al Partidului.

După ce a făcut cîteva tatonări, Harry Sieberg a ales meseria de broker la Bursa din Frankfurt. Fără a fi cîtuși de puțin un expert în această profesie, a preferat-o pentru simplul motiv că îi lăsa timp suficient pentru cea de a doua activitate, cea de rezident. În plus, gîndea el, îi crea posibilitatea de a-și face numeroase relații și putea veni în contact cu foarte mulți oameni.

Trecuseră nouă ani de cînd Guillaume locuia la Frankfurt și în tot acest timp nu avusese niciodată de a face cu poliția vest-germană, „Verfassungsschutz, un colos ce își avea sediul la Koln și antene în fiecare Land.

Mai tîrziu s-a văzut ca a fost un exces de încredere din partea lui Guilluaume privind recomandarea personală făcută lui Ingeborg. Și același lucru se poate spune și despre Sieberg care a comis la rîndul său o greșeală elementară atunci cînd fiind urmărit, nu s-a preocupat să verifice dacă este urmărit. În activitatea de agent secret trebui să fii în stare de alarmă în permanență, lucru care evident determină un consum nervos extraordinar. Sieberg era tocmai pe punctul, într-o dimineață, să ridice „cutia moartă de scrisori" în care cu două trei ore mai înainte un alt agent depusese un pachet destinat Centralei. Plicul conținea fotografiile unui nou strung pus în funcțiune într-o uzină din Ludwigshafen. Sieberg l-a strecurat repede în servieta sa cînd o mînă l-a apucat de umăr. S-a întors fulgerător și a văzut un individ îmbrăcat într-un impermeabil maro cu o pălărie de fetru care-l fixa. I-a spus atunci : Urmați-mă. Fără gălăgie și fără să încercați să fugiți. Sînteți încercuit". Într-o clipită, Sieberg și-a adus aminte că mai văzuse această figură undeva. Un alt individ l-a înghiontit din spate : „Ați auzit doar. Mișcați-vă".

S-a scurs o zi întreagă și către seară Ingeborg a fost la rîndul său arestată, fără nimic altceva. În momentul în care polițiștii se pregăteau s-o ia cu ei, Ingeborg a cerut voie să telefoneze la două prietene pentru a le anunța și a le ruga să aibă grijă de băiatul ei, în vîrstă de opt ani. A găsit-o pe Christel.

— Ce ți s-a întîmplat ? a întrebat-o îngrijorată Christel.

— Neplăceri, a răspuns Ingeborg. Nu înțeleg despre ce e vorba, dar pentru orice eventualitate te rog să-mi iei băiatul la voi.

— Bine. Am să-l iau.

Cînd Christel a adus copilul acasă, i-a povestit lui Guillaume ce i s-a întîmplat prietenei lor Ingeborg. Spionul fu cuprins de frică. Avea încredere în Sieberg și Ingeborg și știa că aceștia nu vor vorbi, dar nu puteau ascunde relațiile existente între familiile lor. Dar mai ales vor afla repede faptul că Ingeborg fusese angajată la serviciul de presă al S.P.D.-ului datorită redomandării și demersurilor exprese făcute de Günther.

— De ce ne-a chemat tocmai pe noi ? De ce te-ai dus să iei băiatul ? Toate acestea nu pot decît să ne facă suspecți ! Și dacă vom fi și noi arestați, totul s-a dus de rîpă !

Christel nu era de aceeași părere :

— Din contră, îi spuse ea, Ingeborg a procedat logic adresîndu-se mie. Faptul că m-am dus să iau copilul constituie cea mai bună dovadă a nevinovăției noastre, că nu cunoaștem nimic din activitatea lor clandestină. Sîntem niște prieteni buni, ne vizităm, dar nimic altceva. Dacă am fi fost complici, era evident că Ingeborg și eu am fi făcut tot ce e posibil să ne evităm una pe alta.

Și exact această teză Guillaume însuși reuși s-o infiltreze în mintea anchetatorilor atunci cînd a fost

convocat la birourile Verfassungsschutzului din Frankfurt.

Interogatoriul ce i s-a luat poate fi rezumat în două fraze : Günther Guillaume, secretar al secției Frankfurt Nord al partidului socialist vest-german, a recunoscut că a fost prieten cu familia Sieberg, dar afirmă că nu a cunoscut nimic în ceea ce privește activitățile ce le sînt reproșate. Soția sa și numitul au luat copilul lui Sieberg, pentru că nu puteau abandona un băiat de 8 ani ce era în aceeași clasă cu al lor.

Sieberg a fost condamnat la 15 luni închisoare, iar soția sa la 6. Copilul lor care a rămas la familia Guillaume, a învățat și s-a jucat cu Pierre în tot timpul detenției mamei lor.

Pentru Guillaume afacerea s-a terminat fără urmări imediate. Nici un dosar nu a fost întocmit pe numele său, nici o bănuială nu a fost deșteptată autorităților. Bunul Willy Wiedermann, șeful său ierarhic, va declara cu naivitate nouă ani mai tîrziu : „Ei bine, nu, nu am bănuit absolut nimic. Cele două familii erau prietene, copii lor mergeau împreună la aceeași școală. Gestul lui Frau Guillaume ne-a părut dovada elocventă a caracterului lui cinstit, un gest uman".

Dar Günther știa că a dat dovadă de cea mai palpabilă ușurință, căci trecuse peste una din regulile fundamentale cărora agenții în misiune trebuia să li se conformeze : să nu se frecventeze unii pe alții, să nu lase să se bănuiască măcar că ar exista vreo legătură cît de mică între ei. Dar poate că și-a aflat salvarea tocmai în această călcare a regulei : ofițerul de poliție însărcinat cu anchetarea cazului Sieberg gîndise ca orice profesionist în ale spionajului : Sieberg era, desigur, un spion, iar dacă îl frecventaseră pe soții Guillaume și Christel și dacă aceștia din

urmă mai și susțineau sus și tare că sînt prieteni, probabil mai mult ca sigur că nu erau spioni.

Guillaume trase o învățătură de minte, fapt pentru care își jură că nu va mai încerca niciodată să aibă un prieten. El și Christel erau convinși la capătul acestor peripeții izbucnite din senin, că în birourile poliției vest-germane nu se află nici un dosar privitor la ei.

Lucru care nu era așa...

Berlinul de vest, 1956.

În Goethestrasse la nr. 43, la capătul unui lung culoar, la etajul 2, se afla un birou. Pe ușă, o plăcuță de alamă cu inscripția următoare : „Asociația Juriștilor Liberi".

Ușa da într-o sală de așteptare unde totul poartă amprenta unui timp inexorabil ; parchetul de stejar scîrțîie înfundat cînd îl calci ; pe pereți atîrnă tablouri decolorate în rame mîncate de cari ; în mijloc o masă cu un scaun desperecheat ține companie unei canapele cu droturile desfundate ce se aliniază ocupînd latura unui perete. La masă își face de lucru absorbit în vrafurile de hîrtii și dosare, un bărbat cu umeri masivi și pătrați, îmbrăcat cu un costum cenușiu ce abia se ține să nu pleznească de masa enormă de mușchi ce se ghicește că-i adăpostită : un militar ce-și lovește călcîiele la intrarea fiecărui vizitator. Alura sa contrastează violent cu decorul. Lîngă el un obiect ce face notă discordantă cu restul mobilierului : o combină telefonică nou nouță, ultimul model produs de Siemens. Plastic, crom și beculețe roșii, verzi și portocalii care nu încetează o clipă să-și arunce luminile lor fosforescente de ochi lipsiți de viață. Adesea bărbatul răspunde la telefon, apasă pe o clapă și transmite o comunicare după ce mai întîi s-a asigurat că mesajul îi este primit. Un magnetofon compact, cu mai multe benzi magnetice, pornește și se oprește după comenzi știute numai de el. Alături terminalul unui computer, cu imprimantă. Din cînd în cînd, ciudatul personaj răspunde cu o voce fără replică : „Regret, dar Herr X e momentan absent. Nu pot să vă spun cînd revine. Sau altfel : „Regret nespus, nu avem pe nimeni cu acest nume în Asociația noastră. Trebuie să fie vorba de o greșeală".

După sala de primire, un culoar cu zidurile de o curățenie îndoielnică, conduce la șase birouri repartizate egal de o parte și de alta. În capăt, o ultimă ușă, ce se deschide într-o încăpere mult mai vastă, în întregime ocupată pînă la refuz cu dulapuri de arhivă și clasoare metalice absolut noi, prevăzute cu închizători speciale. Contrastul este și aici izbitor : pereții scorojiți și prăfuiți în comparație cu mobilierul de ultimul model.

A.J.L. (Asociația Juriștilor Liberi — în germană U.F.J.) a fost fondată de către trei avocați cunoscuți din Berlinul occidental. Dar acești oameni așa ziși ai legii nu figurează decît pentru a justifica cu numele instituția, căci ea nu are cîtuși de puțin de a face cu baroul și membrii ei nu poartă nici robă și nici togă. Departe de a vrea să impresioneze pe cineva și de a străluci prin vreo pledoarie răsunătoare, ei nu au altă preocupare decît de a se sustrage privirilor indiscrete, muncind cu zel în umbră și anonimat.

Sînt aici, între aceste ziduri, aproximativ o duzină de oameni, toți profesioniști în puterea cuvîntului. Au făcut parte, cei mai bătrîni, din Abwehr, spionajul militar al armatei naziste, condus o vreme de

amiralul Canaris. Hitler i-a bănuit nu o dată, de trădare, de complot împotriva sa, în înțelegere cu unii generali ai Wehrmachtului. Acum s-au pus în slujba autorităților militare americane care au recurs la ei, subvenționîndu-i, în cadrul organizației generalului Gehlen [1].

La 14 noiembrie 1955, ocupantul biroului numărul 3, sună cartierul din anticameră și îi predă un plic sigilat.

— Imediat, sergent, să duci acest plic lui Stumm. Nu e urgent. Dacă ai altceva mai bun de făcut în această după amiază, ești liber, poate să aștepte pînă mîine.

Bărbatul își lovi călcîiele și spuse :

— Da, domnule căpitan. I-am promis soției că voi veni acasă ceva mai devreme. Dacă îmi permiteți, îl voi preda mîine la destinație.

Căpitanul își concedie cu un gest interlocutorul, se ridică, își destinse corpul amorțit de ședere la birou și cu un pas obosit merse la arhivă, deschise un dosar nou pe care-l clasă în ordine alfabetică la sfîrșitul literei „G".

O etichetă fosforescentă lipită la marginea de sus a dosarului, purta un nume : GUILLAUME Günther. Dosarul conținea o singură scrisoare, aceea pe care căpitanul tocmai o predase curierului de serviciu și era adresată lui Herr Stumm, directorul general al poliției din Berlinul de vest. Ea era datată la 14 noiembrie și purta o semnătură nelizibilă. O scrisoare scurtă dar precisă :

„Ne-a fost atrasă atenția de către doi dintre colaboratorii noștri privind pe un fotograf cu numele de Guillaume, Günther. Toate informațiile furnizate de către unul dintre acești informatori au fost coroborate cu ale celuilalt. Acest individ în vîrstă de 30—35 ani, înscris în partidul social democrat, este bănuit că a depus o activitate de spionaj.

Ceea ce a atras atenția colaboratorului asupra lui G.G. a constituit-o faptul că era vizibil ocupat la serviciu cu totul altceva decît îi era sarcina. Șeful de serviciu i-a făcut în mai multe rînduri observații în această privință. A lipsit uneori din țară pentru intervale diferite. Unde a fost plecat ?.

Afacere de urmărit în continuare. G. G. de supravegheat".

Această scrisoare conținea un rezumat al informațiilor ce fuseseră transmise de către informatorii Asociației Juriștilor Liberi.

La direcția Poliției din Berlinul de Vest, funcționarul care a primit misiva păru dezorientat. Ce însemna această scrisoare ? Nu prea mare lucru, pozitiv. Conținea, în orice caz, doar presupuneri, așa cum oamenii rău intenționați din spirit de răzbunare, lasă să plutească asupra semenilor lor.

Funcționarul întoarse pe toate fețele misiva, apoi se consultă cu un coleg mai vechi în meserie. Acesta aruncă o privire pe ea și spuse : „Acești zaharisiți de „juriști" continuă să ne îmbrobodească cu poveștile lor de adormit copiii. Văd pretutindeni numai spioni !"

Funcționarul introduse scrisoarea de la A.J.L. într-un dosar ce purta mențiunea scrisă cu litere mari : „Afaceri secundare", și-l închise apoi într-un dulap. Directorul general Stumm nu va citi niciodată scrisoarea.

La 25 noiembrie 1955, căpitanul Juriștilor Liberi a intrat din nou în posesia unor informații suplimentare și a anunțat din nou poliția vest-berlineză.

„Referitor : scrisoarea noastră din 14 curent, privitor la suspectul GUILLAUME Günther.

[1] este vorba de anul 1956

Informații suplimentare ne semnalează că G.G. își desfășoară o activitate presupus subversivă".

O copie a fost clasată de căpitan în dosarul pe care îl deschisese avînd pe copertă numele de Guillaume. La poliție, adresa s-a întîmplat să cadă în mîinile aceluiași funcționar. „Tot timpul sîntem bombardați cu hîrtii inutile. Ca să-și justifice fondurile în care își bagă mîinile pînă la cot". Și fără să mai se consulte cu cineva, o clasă în dosarul ce zăcea alături de cele 5 000 în arhiva poliției.

La scurt interval, mai precis pe data de 27 iulie 1956, căpitanul de la A.J.L. îl alertă din nou pe Herr Stumm : „Fotograful de presă Guillaume Günther a dispărut. Se bănuiește că a făcut-o în legătură cu activitatea sa ocultă".

De astă dată, centrala de poliție așteptă o săptămînă mai înainte de a lua o decizie. Apoi, pe 3 august consideră că este cel mai cuminte să trimită întreg dosarul directorului general Stumm. Pe plic nu era nici o mențiune în privința urgenței și directorul se afla în concediu și abia la 25 august funcționarul reprimi dosarul pe care se afla o hîrtie cu mențiunea : „A se cere să se întreprindă cercetări privitor la cauza dispariției numitului G.G.". Două zile mai tîrziu, poliția din Berlinul de vest primi comunicarea. Caruselul hîrtiilor continuă mai departe. Trei zile după aceea poliția începu examinarea materialelor aflate la dosarul ce începea să se îngroașe numai cu corespondență, cînd apăru o nouă rezoluție : „De trimis la Juriștii Liberi pentru supliment de anchetă. Ar fi util să cunoaștem mai bine personalitatea lui G.G. și de a avea o fotografie a acestuia, inclusiv semnalmentele".

Era prea mult ce se putea cere Juriștilor Liberi. Căpitanul care se ocupase de afacere transmise cererea informatorilor, dar nu primi nici un răspuns edificator.

La 12 decembrie 1956, direcția de poliție din Berlinul de vest decise în urma unor trieri a dosarelor restante, să claseze afacerea. Fu adăugată o notă justificativă : „Nu pot fi efectuate investigații de ultimă oră în condițiile actuale". Dosarul G.G. a fost urcat în mansarda clădirii, la arhivă, alături de mii de altele asemănătoare.

Nici biroul federal al poliței criminale, (BfV), adică poliția propriu zisă, nici Verfassungsschutzul, adică contrainformațiile nu au mirosit afacerea.

Cînd comandamentul din Giessen a solicitat poliției din Bonn dacă știe ceva despre Günther și Christel Guillaume, i s-a răspuns că nici un dosar cu acest nume nu există. Abia 18 ani mai tîrziu se va constata greșeala...

Saint Tropez, 1966.

Locul pe care-l ocupa acum Guillaume în ierarhia partidului social-democrat era suficient de important pentru ca șefii săi adevărați să nu facă tot posibilul pentru a evita orice risc. Mai ales după întîmplarea cu soții Sieberg. Cele două servicii, Bundesnachrichtendienst (Serviciul de informații) și Verfassungsschutz (Contrainformațiile) își aveau ochii si urechile peste tot. În ciuda tuturor acestora, după mulți ani de la despărțire, superiorii lui au găsit de cuviință că se impune o întrevedere la cel mai înalt eșalon. Se adunaseră multe de spus, idei de confruntat, impresii de schimbat, detalii de pus la punct, mai cu seamă în privința transmiterii informațiilor. Și pe plan politic, se schimbaseră multe.

Locul ales a fost Coasta de Azur, răscruce a turismului internațional, în care nici o întîlnire nu e privită ca ceva anormal. Aici e patria regilor în exil, unde își risipesc averile făcute din munca altora, a traficanților și teroriștilor, a polițiștilor și escrocilor ce se pierd în mulțimea pestriță, a prostituatelor și femeilor întreținute, într-un cuvînt o lume interlopă în care singurul lucru ce contează e banul și luxul ce-l determină.

Pe la jumătatea lui martie 1966, Guillaume primi dispoziția sacră să meargă pe Coasta de Azur. O mai făcuse pentru recreație, dar acum se afla în serviciu comandat. Cînd a părăsit Frankfurtul, zăpada mai acoperea încă acoperișurile caselor, pomii erau triști și goi iar oamenii își ascundeau nasurile la adăpostul gulerelor ridicate. O lume cu totul alta i s-a înfățișat în clipa în care a descins din trenul ce-l adusese la Saint Rafaël. O căldură plăcută și boarea indescriptibilă a Mării Mediterane, marea cea mai albastră din lume, boltită de un cer infinit. Aproape că adormise în șezlongul expus la razele soarelui de pe balconul său, cînd simți o mînă pe umăr. Își reveni brusc, sări în picioare din instinct, în poziție de autoapărare. Doar închisese ușa de la intrare cînd intrase în baie. Cum dracu...

Un bărbat solid se afla în fața lui, surîzînd cu mîna întinsă pentru a o strînge pe a sa : Tretkow !

— Ei prietene, te crezi în vacanță. Iar ca să mă întîlnești tocmai pe mine, nici nu ți-a trecut prin minte, trebuie să recunoști. Și făcu apoi un gest semnificativ cu degetul și continuă : „Să mergem în mijlocul naturii".

Au mers împreună pe aleile străjuite de pini mediteranieni și de chiparoși, ca doi oameni care nu au mai bun de făcut decît să piardă timpul. Se întorceau după tinerele trecătoare, schimbînd aprecieri

măgulitoare privitor la perfecțiunea liniilor supraexpuse, dar îndeosebi a picioarelor. Ochiade jucăușe dovedeau că nu numai natura era aici darnică...

S-au decis să ia masa fiecare separat și să nu se întîlnească decît în pădure sau pe plajă, astfel încît să poată depista un eventual urmăritor dacă ar fi fost cazul. Guillaume închirie un automobil Ford și după amiază merse de-l luă pe Tretkow de la gazda unde trăsese, un horticultor ce poseda o căsuță izolată, înconjurată de leandri și arbuști ornamentali. Gazda îi fusese recomandată de o cunoștință făcută în trenul ce-l adusese la Nisa. Tretkow, devenit grădinar la periferia Stuttgartului, venise să se perfecționeze, chipurile, în aclimatizarea plantelor mediteraneene. Purta o salopetă albastră, cu un șort gri în față, uzat. Pantofii, puțin lăbărțați, nu te înșelau asupra ocupației proprietarului lor. Lui Tretkow îi plăcea mult să meargă pe jos. Guillaume se văzu nevoit să-i țină companie de-a lungul unui drum de țară ce părea că nu se mai termină. Au părăsit automobilul lîngă un grup de arbori și au plecat în direcția colinelor de la Saint Tropez.

Au trecut în revistă diversele posibilități de avansare în sînul Partidului socialist, ținînd seama de factorii posibili de întrevăzut : progresul continuu al socialiștilor la Frankfurt, a cărui municipalitate se afla deja în mîinile S.P.D.-ului, diversele tendințe în sînul Partidului și succesul aripei drepte, căreia îi aparținea de fapt și Guillaume, precum și oamenii ce păreau să aibă cele mai multe șanse de viitor.

A doua zi Guillaume și Tretkow au abordat problema transmisiilor. Contraspionajul vest-german reperase emisiunile radio a cîtorva agenți străini. Bundesamt für Versfassungsschutz constituise un serviciu special de frontieră ce dispunea de aparate ca-

pabile să capteze emisiunile fulger pe unde scurte ce brăzdau întreg teritoriul țării venind de peste granițe. Acest serviciu acționa 24 din 24 ore și parvenise să detecteze emisiunile, fără a fi însă în măsură să le descifreze. Nu mai era un mister că aveau de a face cu texte condensate după un cod ce se modifica în permanență. Prin urmare se recomanda prudență totală.

Șefii lui Guillaume deciseseră să se renunțe total la aceste emisiuni, rezumîndu-se doar la folosirea lor pentru a indica „cutiile poștale moarte" pe care le hotărau. De asemenea, s-a revenit la sistemul curierilor, constînd în special din salariați la vagoanele de dormit, șoferi de camioane și tot felul de voiajori care își lăsau mesajele transmise la adresele indicate.

Guillaume era bucuros, căci nu-i plăcea cîtuși de puțin căutarea „cutiilor de scrisori moarte" și nici obligația de a duce mesajele la ore fixe și de a petrece de fiecare dată clipe de tensiune ori de cîte ori zărea o siluetă necunoscută îndărătul unui tufiș sau un pierde vară în cale afară de curios. Prefera emisiunile radio scurte, făcute din automobilul său pe șosea, în plin cîmp.

Odată o luase pe Christel cu el : o mașină a poliției ce venea din urma sa, a încetinit la vederea vehiculului ce părea abandonat. Zărind capetele perechii, polițiștii au apăsat din nou pe accelerator, spunîndu-și că îndrăgostiții făceau economie la banii pentru o cameră de hotel...

Primejdia care-l înconjura pe Guillaume, atunci cînd se folosea de postul său de emisie, avea ceva abstract în ea, impalpabil ca și emisia însăși. Spre deosebire, vizitele la „cutiile oarbe" îl îngrozeau nespus, mai ales de cînd Sieberg fusese surprins într-o asemenea ocazie.

Tretkow simți de îndată reticența din partea interlocutorului său și nu mai insistă vorbindu-i de noile dispoziții ale superiorilor săi. În ipoteza nefericită că ar fi fost prins și condamnat, salariul urma să-i fie dublat pe timpul detenției și conta tot dublu ca timp pentru anii de vechime necesari pensionării. Șefii apreciau că de altfel nici un agent nu stătuse închis mai mult de un an în închisorile din R. F. Germania înainte de a face obiectul unui schimb discret la una din frontiere sau prin intermediul unei țări neutre. Riscurile păreau deci minime, incomparabile cu tapajul jurnalistic și al presei în general. Era o problemă de intimidare, îl încuraja Tretkow.

Apoi tăcură îndelung, fiecare cu gîndurile sale. Guillaume pusese ochii pe o picoliță într-un bistrou din Sainte-Maxime, o tînără provocatoare și fără prejudecăți, dispusă să se distreze în afara orelor de program. Era și ea turistă, dar cu mijloace mai modeste.

— După ce terminăm treaba, îi spuse el lui Tretkow, am de gînd ca o săptămînă să-mi fac de cap, nu de alta, dar cine știe ce ne poate aștepta mîine...

În acest timp, prietenul său pe jumătate lungit pe nisip privea în direcția mării, făcînd să cearnă printre degete grăunțele fine de nisip.

— Viața se scurge ca acest nisip. Pentru unii aceste fire se transformă în rubine iar pentru alții în otravă, în timp ce pentru o parte rămîn pe mai departe simplu nisip. Dar moartea este aceeași pentru toți. Eu aș dori să mor aici ; pentru că aici e posibil ca, față în față cu moartea, să fii în sfîrșit tu însuți".

Atunci Tretkow nu știa că ultima dorință îi va fi îndeplinită...

Frankfurt 1968—1969.

„Domnilor, vă anunț că trebuie să vă părăsesc".

Guillaume arborase o mină tristă, un aer vinovat. De complezență. Ceilalți membri ai biroului S.P.D. îl priveau cu stupoare, nu aflaseră încă.

— Ce înseamnă aceasta, Julio, vrei să ne părăsești ? Nu cumva intenționezi să treci la Creștini-Democrați ?

— Dumnezeule din cer ! Cum să fac așa ceva. Și tocmai eu. Nu ! Doresc să spun că trebuie să mă mut și că nu voi mai fi membru în secția vcastră.

— Și unde te duci ? Ce toană ți-a venit ? De ce îți schimbi domiciliul ?

— Intenționez să mă instalez la Singlingen.

— Dar ședeai de zece ori mai bine în centrul orașului. Aveai doar, din cîte știm, un apartament excelent.

— Nu e o toană, credeți-mă, m-am gîndit îndelung, eu și soția mea, Christel. E vorba de copilul meu, în apartament simte că se înnăbușe. La Singlingen voi avea o căsuță mică, noi singuri, cu o grădină împrejur. Christel își dorește nespus de mult să cultive flori, așa cum făcea pînă să se mărite.

— Călătoriile în sudul Franței te-au molipsit, Julio, i-a spus un coleg, în rîsetele unanime ale celorlalți.

Guillaume nu înceta să vorbească despre plăcerea de a sădi flori, de cuceririle sale la Saint Tropez, de soare, de Mediterana și iar despre femei tinere.

— Nu voi ajunge să plantez mimoze, dar garoafe și crizanteme, categoric. În ghivece mari. Cînd voi fi instalat, am să vă invit pe toți la mine să bem un Pernod, în locuința mea de țară !

În realitate Guillaume regreta din adîncul sufletului apartamentul său confortabil din centrul orașului, în apropiere de gară unde totul era la îndemînă. Dar era convins de un lucru : secția Frankfurt-Nord al Partidului era reprezentată în Bundestag de Hans Matthöfers, un inginer cu funcție de răspundere la I.G. Metall. Acesta nu-l simpatiza cîtuși de puțin pe Guillaume și în plus, nu avea nici o șansă, așa cum o dovediseră alegerile din 19 septembrie 1965 să promoveze. În districtul Frankfurt-Sud, alesul socialist cu mari perspective, era Georg Leber, un militant perseverent și fidel. Guillaume era sigur că se va înțelege cu el, temperamentele lor avînd numeroase puncte comune. Campania electorală condusă de un oarecare Friedrich Klein, nu-l satisfăcuse pe Leber.

La Singlingen, un cartier mărginaș din sud-vestul Frankfurtului, Guillaume a fost primit cu multă simpatie și căldură la sediul Partidului, găsind un post de secretar. E drept, că a fost foarte mult ajutat de către cei doi prieteni de la municipalitatea Frankfurtului, Erhard Weck și Walter Moeller. La 1 septembrie 1967, a luat locul lui Friedrich Klein, ocupîndu-se de pregătirea alegerilor.

Cu prilejul unei excursii colective, Guillaume făcu cunoștință cu Willy Brandt, primarul Berlinului de vest, devenit Președintele Partidului. Brandt fu plăcut impresionat de Guillaume, primul lor contact fiind cordial.

Guillaume își începu pregătirea ascensiunii sale sociale. Un vînt de schimbare bătea în R.F. Germania. Kiesenger, cancelarul nu se bucura de popularitatea predecesorilor săi la putere, Konrad Adenauer și Ludwig Erhart. Fusese constrîns să primească participarea socialiștilor la guvern și opinia publică era din ce în ce mai favorabilă acestora din urmă.

Guillaume sesizase că vor avea loc mari prefaceri și se gîndea cum să le folosească mai bine în interesul său personal. Visa la un post în cabinetul ministerial de la Bonn. Dar își dădea perfect de bine seama că avea lacune serioase în ceea ce privește pregătirea sa. În discuțiile ce se închegau cu prilejul festinurilor, în cercuri restrînse la o cafea sau un coniac, nu putea face față anumitor genuri de conversație. Lteratura, pictura, mișcările artistice, nimic din toate acestea. Avea tendința să rîdă de Picasso, gîndind că suprarealismul este ceva izvorît din magie, că pictura abstractă nu este decît o formă de manifestare a unei dereglări psihice. Romanele îl plictiseau, poezia îi apărea ca un exercițiu absurd, singură muzica îi era suportabilă și chiar relativ agreabilă dacă era populară.

Cu aceiași sîrguință și perseverență ce caracterizau fondul caracterului său, Guillaume și-a propus să se cultive. A cumpărat cărți, frecventa o bibliotecă, își petrecea după amiezile în sălile de expoziții, iar seara o lua pe Christel și nu era piesă de teatru pe care să n-o fi văzut . Memoria nu-i slăbise și reținea aproape tot ce citea și viziona, uimindu-și cunoscuții cu precizia relatărilor. Din nefericire, în secția Frankfurt-Sud nu avea prea des ocazia să-și pună în valoare noile sale cunoștințe. Biroul districtului era compus din puțini intelectuali, în fond mai ales sindicaliști și funcționari de rang modest. Se întreba dacă la Bonn societatea nu era oarecum diferită. În orice caz, trebuia să se pregătească. Punînd în față răul, își spunea el, reuniunile mondene ale șefilor de cabinet, rivalizau în bunele maniere și spirit, femeile decoltate răspîndeau valuri de parfum parizian, iar oamenii politici scînteiau prin fraze cu citate din clasici și diplomați celebri.

Era ceva comic în întreaga mentalitate a lui Guillaume, care se neliniștea de viitorul său nu din punct de vedere profesional, și de ce n-am spune al spionului, ci își făcea probleme de cum se va comporta la petreceri. Nu avea pe nimeni cu care să schimbe o impresie, să poată cere un sfat. Soția sa nefiind în măsură se rezuma în a-l susține și încuraja. Dar, simțea că nu este suficient.

În afară de membrii secției sale și de secretare cărora le dicta scrisorile și rapoartele, oamenii pe care îi prefera să-i frecventeze erau doi membri socialiști ai orașului Frankfurt, Gerhard Week devenit șef al grupului S.P.D. și Walter Moeller, ce aspira la postul de primar. Pe primul îl întîlnise la secția Frankfurt-Nord și făcuse cunoștință cu cel de al doilea forțîndu-i practic ușa sub pretextul de a-i cere cotizația de Partid. Devenise prieten cu ambii, făcîndu-le numeroase servicii, în mod spontan, și cu cea mai mare amabilitate.

— Ești foarte modest, dragă domnule Günther, i-a spus într-o zi Walter Moeller. Ești de departe unul dintare cele mai bune cadre ale Partidului : cunoști foarte multe lucruri, mai ales în ceea ce privește sindicatele și relațiile cu U.C.D., ești foarte diplomat și prudent, dar în același timp energic și hotărît. Ar fi trebuit de mult să fii chemat la Bonn, pentru a-i ajuta pe unii dintre miniștrii noștri. Gîndește-te ! De douăzeci de ani de cînd sînt la putere, creștin-democrații au împînzit întreaga administrație cu oamenii lor. Miniștrii noștri nu au experiență și nu pe cine să se sprijine.

— Vă mulțumesc, domnule Moeller. Nu dorința este ceea ce îmi lipsește, dar vă rog să mă credeți, că nu doresc să se spună că sînt un carierist. Dacă muncesc bine, vreau s-o spună altcineva. Iar dacă se va aprecia că devotamentul și capacitatea mea

sînt în măsură să se determine avansarea mea, atunci cei mai îndreptățiți s-o facă vor fi șefii mei.

— Ei bine, Günther, cu prima ocazie ce se va ivi, îți promit că voi vorbi despre tine, încheie discuția Moeller.

La sfîrșitul anului 1967, postul de șef de administrație al P.S.D. de la primăria din Frankfurt a devenit vacant. Weck și Moeller l-au împins pe Günther să se prezinte drept candidat. După ce s-a făcut de circumstanță, că ezită, spunînd că se simte prea puțin sigur de capacitatea sa de a îndeplini o muncă administrativă la un nivel așa de ridicat, Guillaume a sfîrșit prin a prezenta o cerere și la începutul lui 1963 a devenit șeful secretariatului socialist al celui mai important oraș din R.F. Germania. Salariul său, care fusese de 2 000 DM pe lună ca secretar al secției Frankfurt-Sud, s-a majorat la 2 400 DM. Două luni mai tîrziu, cu prilejul alegerilor municipale parțiale, Günther, de astă dată, se prezenta el însuși în fața alegătorilor din propriul său cartier : era un exercițiu vital pentru campania electorală ce se pregătea, cea în care trebuia să asigure realegerea lui Georg Leber.

Guillaume avea acum experiența adunărilor publice, a întrebărilor pe care publicul le pune candidaților săi sau a interpelărlor din partea adversarilor, așa cum i se întîmplase odată lui Kiesinger.

Guillaume nu-și pierdea calmul, și pe tonul cel mai liniștit posibil, dădea replica fără drept de răspuns, ce stîrnea aplauze unanime. Devenise un profesionist versat al adunărilor de alegeri.

Nu ezita să meargă din poartă în poartă, făcînd astfel cunoștiință direct cu alegătorii lui Leber. Dispunea de un stoc de sloganuri politice, de promi-

siuni facile și credibile, de asigurări ce mergeau la inima oamenilor : „Vai, dar ce locuință inconfortabilă aveți ! Am să mă ocup personal de aceasta, vă rog să completați un formular. Eu lucrez la primărie și după alegeri contați pe mine !“

Citise undeva că într-un mod oarecum asemănător procedaseră și candidații britanici la alegeri : mergeau din casă în casă, strîngeau mîna oamenilor, îi arătau fața și le dădeau promisiuni fără a fi zgîrciți. Dar cînd i se răspundea : „Ah, dar să știți, că eu votez cu celălalt partid !“, britanicii nu insistau niciodată, văzîndu-și de drum, respectînd opinia fiecăruia. Guillaume, spre deosebire de ei, se interesa de motivul ce-i determină și încerca să-i convingă să adere la P.S.D.

A fost ales cu ușurință și a devenit reprezentantul poporului, în același timp cînd transmitea informații valoroase, șefilor săi. În afară de salariul plătit din caseria Partidului, mai primea 250 DM în calitate de consilier municipal.

Devenise de acuma principalul agent electoral al lui Georg Leber, consilier municipal ales al orașului Frankfurt, șef administrativ al PSD la primăria din acest oraș. Se bucura de o mare stimă din partea colegilor săi și a șefilor socialiști. Păstrase în continuare față de primii, comportamentul ce-l adoptase încă de la începutul carierei sale : modest, devotat, muncitor. Imaginea nu și-o schimbase, în ciuda anilor ce se scurseseră. Adversarul său, din partidul Creștin-Democrat, Heinrich Schubert, va spune despre el mai tîrziu : „Se putea oricînd discuta cu el, schimba opinii fără ca să te certi“. În adunările generale, cînd discuțiile se încingeau, amenințînd să degenereze în aprige certuri, Guillaume intervenea cu tact pentru a calma spiritele, reușind fără greș.

Din cînd în cînd îi scăpa fără să vrea cîte o expresie grosolană, obicei din viața de mahala de altă dată. Copilăria petrecută într-un mediu social sordid, se făcea simțită, spărgînd carapacea fragilă a unei educații făcute în pripă, pe apucate, trădîndu-i obîrșia.

Leber, care era un om simplu și drept, nu era șocat de aceste ieșiri spontane. Le aprecia, spunînd că sînt sincere și caracteristice, după el, unui proletar.

Cînd a început campania electorală, Guillaume era în relații cordiale cu candidatul pe care îl ocrotea. Nu și-a precupețit nici-un efort, parcurgînd circumscripția casă cu casă, apartament cu apartament, zi după zi, totul după un plan detaliat, ținînd seama de problemele locuitorilor, de dorințele fiecăruia. L-a sfătuit pe Leber să fie receptiv la cererile alegătorilor și să se întîlnească cu ei. Împreună au mers din poartă în poartă, ca voiajorii de articole cosmetice sau asigurări.

Rezultatul a fost nesperat. Leber a obținut cu aproape 6 000 voturi mai mult decît în precedenta sa alegere. Concret, a obținut 68 393 voturi, demonstrînd că Guillaume s-a achitat strălucit în campania electorală.

Bonn, 1969—1971.

La 19 septembrie 1969, Guillaume va înregistra în mod indirect unul dintre marile sale succese : Willy Brand a fost însărcinat să formeze guvernul R.F. Germaniei.

După instalarea la Cancelarie a primului ministru, o veritabilă panică s-a răspîndit fulgerător în întreg palatul Scaumburg. Marea majoritate a funcționarilor aparțineau UCD-ului. Brandt și-a exprimat imediat dorința fermă de a înlocui într-o primă etapă pe cei ce ocupau funcțiile principale, pentru a avea oameni de încredere. Problema se punea în mod cu totul special în cazul Cancelariei unde teama de sabotaj era mai prezentă ca oriunde și mai ales datorită faptului că funcționarii erau mai specializați, și prin urmare mai puțin marcați politic, problema schimbărilor fiind mai puțin acută.

Georg Leber a fost numit ministrul Apărării. Brand i-a acordat acest minister întrucît Leber aparținea aripei drepte a Partidului, fapt care convenea de minune militarilor. Fiind vorba de un post foarte specializat, din prudență Leber s-a înconjurat numai de militari, demonstrîndu-și ignoranța sa în materie. Pentru Guillaume, ca spion, un post în preajma lui Leber constituia o sursă nesperată de informații. Dar Leber, foarte franc, i-a explicat că dată fiind problema calificării care se cere, îi va încredința o altă funcție.

Willy Brand oferise unul dintre principalele posturi cheie din cadrul Cancelariei, acela unde urma să se elaboreze ansamblul politicii economice și financiare a guvernului socialist, doctorului Herbert Ehrenberg, un foarte bun prieten al lui Leber.

Ehrenberg avea mare nevoie de adjuncți calificați, care să posede o cunoaștere a activităților sindicale. Cum era și normal, Leber l-a recomandat pe Guillaume.

„Acesta, a spus Leber lui Ehrenberg, este un om inteligent vioi, prietenos și demn de încredere".

— Dar îl cunosc foarte bine, a spus Ehrenberg. Am locuit doar în același cartier la Frankfurt. Am votat pentru el cu prilejul unor alegeri : a venit la mine acasă să mă lămurească !

Ehrenberg a fost de acord cu candidatura lui Guillaume. Dar nu se intră în Cancelaria Republicii Federale a Germaniei ca într-o moară : trebuiau îndeplinite o serie de formalități.

Ehrenberg l-a invitat pe Guillaume la Bonn și l-a prezentat lui Horst Ehmke, pe care Brandt tocmai îl numise ca ministru al personalului Cancelariei. Era un post dificil din toate punctele de vedere : Ehmke avea ca sarcină să schimbe anturajul Cancelarului de toate elementele UCD în care noii veniți vedeau inamici potențiali. Trebuia recrutat un personal nou, devotat din punct de vedere politic, P.S.D-ului, dar și sub aspect profesional calificat și în plus să se asigure că nici unul dintre cei angajați nu prezentau vreo primejdie pentru Securitatea Statului.

Ehrenberg i-a cerut deci lui Ehmke autorizația de a-l angaja pe Günther Guillaume în calitate de „consilier adjunct, însărcinat cu relațiile cu sindicatele și asociațiile patronale".

— „De acord" și-a dat consimțămîntul Ehmke, mă voi ocupa personal de problemă !

— Vă rog s-o faceți cît mai repede, adăugă Ehrenberg. Aș dori să-și înceapă serviciul la 1 ianuarie.

Postul de Hilfsreferent solicitat de Ehrenberg pentru Guillaume corespundea pe plan pur administrativ aceluia de „funcționar categoria II-a BAT, ce începea cu un salariu de 2650. DM. El comporta, pentru cel care îl ocupa, dreptul de a manipula documente „secrete".

În R. F. Germania, documentele care circulă în cadrul guvernului și administrației sînt clasate în patru categorii și poartă ștampilele următoare : „Confidențial", „Secret", „Strict secret" și „Cosmic" ;

ultimele se referă în special la informații de ordin militar și mai ales la cele aparținînd forțelor NATO.

Pentru a avea dreptul la manipularea documentelor „secrete", solicitantul trebuia să treacă prin ciurul serviciilor de securitate. La 13 noiembrie Guillaume a primit deci la Frankfurt un chestionar și un formular destinat serviciilor de securitate, pe care i se cerea să-l completeze de urgență.

Din acel moment începu pentru Guillaume o perioadă în care angoasa nu l-a mai slăbit. La vederea chestionarului s-a prăbușit pe fotoliul său și i-a întins hîrtia lui Christel fără să scoată un cuvînt. Chestionarul număra 16 pagini și formularul aproape tot atîtea. I se cerea să răspundă, printre multe altele, dacă avea datorii, care era mărimea lor, modul de achitare, destinația împrumuturilor. I se mai solicita să menționeze deplasările făcute în străinătate, numele și adresele persoanelor vizitate, motivul călătoriilor etc. etc. Mai era întrebat dacă era înscris în organizații secrete ostile constituției, asociații, partide politice ; se vroia să se știe dacă avusese condamnări, își satisfăcuse serviciul militar sau servise în poliție. Dacă avea rude unde locuiau, numele și adresele, gradul de rudenie. Printre altele, Guillaume trebuia să numească trei persoane care îl cunoșteau bine și care să poată oferi relații despre el.

Biroul personal al Cancelariei făcuse efort și îi trimisese chestionarul a doua zi după vizita făcută de Ehrenberg lui Ehmke. Dar omiseseră să-i ceară, așa cum era regula, un „curiculm vitae". Oricum, chestionarul îl înspăimîntase enorm pe Guillaume. Era sigur că nici poliția și nici contraspionajul nu se aflau în posesia unui dosar în ceea ce-l privește. Dar cine putea ști ? își spunea Guillaume. Și afacerea Sieberg ? Cine ar fi putut garanta că un agent

mai prevăzător nu lăsase undeva o notă în care își menționase bănuielile ?

Așa cum procedase la sosirea sa la Frankfurt, Guillaume lăsă să treneze angajarea la Cancelarie, sperînd că vor uita să-i mai ceară aceste hîrtii. Dar un funcționar de la biroul lui Ehmke pe care-l desemnase Ehrenberg, i-a dat telefon la primăria din Frankfurt și l-a întrebat pentru ce nu a trimis pînă acuma chestionarul.

— Vi-l voi trimite, vă promit, se scuză Guillaume. Am atîtea de făcut aici, după victoria electorală și înainte de transfer. Mîine, fără greș, am să-l expediez.

Trebuia să se conformeze, nu mai avea nici o portiță de scăpare. Gîndea că s-a vîrît singur în gura lupului... Dar abia la 29 noiembrie biroul de personal al lui Ehmke a primit răspunsul lui Guillaume, pe care l-a uitat într-un vraf de hîrtii.

La 4 decembrie, acest birou a primit o scrisoare din partea lui Ehrenberg prin care se solicita stadiul lucrării, dat fiind că Guillaume trebuia să-și ia postul în primire la 1 ianuarie.

Ehmke a răspuns pe data de 10, într-un mod evaziv. Își motiva întîrzierea prin faptul că Guillaume nu oferise toate justificările cerute. Trebuia să dovedească, printre altele, că fusese funcționar ales în Partid.

În realitate, în ziua de 4, Ehmke își admonestase subordonații și le ordonase să scrie organelor Securității Statului. Trei scrisori identice au fost trimise concomitent Biroului de Securtate al Poliției Federale criminale din Bonn, Biroului de legătură din Bonn al Serviciului de Informați și respectiv Biroului de apărare a Constituției din Köln. Fiecare scrisoare avea anexate fișele de informații aparținînd lui Günther și Christel Guillaume completate de

către aceștia. Fiecare dintre aceste trei servicii erau rugate să verifice aceste răspunsuri în propriile fișiere și să răspundă în cel mai scurt timp posibil, indicînd dacă există îndoieli sub aspectul securității angajării lui Günther Guillaume la Cancelarie. Fiecare plic avea timbrul „Foarte urgent“ și ștampila de „Important“.

Dintre cele trei Servicii de Securitate, Biroul pentru Apărarea Constituției a răspuns primul. La 10 decembrie, acesta a telefonat biroului lui Ehmke comunicînd că nu există nici un dosar în ceea ce-l privește atît pe Guillaume și nici pe soția acestuia.

Dar cea mai mare bătaie de cap a venit din partea Poliției federale criminale. „Nu avem nimic referitor la Guillaume, dar, pentru a fi siguri, am expediat trei telegrame cerînd informații polițiilor din Frankfurt, Wiesbaden și Berlin.“

Funcționarii de la Biroul de personal al Cancelariei au sesizat unele neconcordanțe în privința datelor completate de Guillaume. Pe de altă parte, poliția din Berlin a înaintat o copie după dosarul din 1956, în care se menționa că Günther Guillaume, născut în 1925, de profesie fotograf, era bănuit de spionaj.

În fine, „Bundesnachrichtendienst,“ care nu dispunea de materiale la Bonn, a solicitat informații de la sediul său din Pullach, în apropiere de München. La 16 decembrie 1969, lui Ehmke i-a parvenit următoarea telegramă : „Conform unor informații din aprilie 1954, ce nu pot fi verificate, Günther Guillaume, născut la 1 februarie 1927 la Berlin, a efectuat mai multe călătorii în afara granițelor pentru a stabili contacte în favoarea unei puteri străine“.

Astfel, Ehmke avea în fața ochilor trei documente care îi atrăgeau atenția asupra faptului că Günther Guillaume, zis Julio, putea fi un agent secret. Și

totuși, peste o lună, Günther trebuia să lucreze sub același acoperiș cu Cancelarul federal !

Ehmke nu știa ce să creadă, dar mai ales ce hotărîre să ia. În timp ce examina nedumerit hîrtiile ce începuseră să se adune în dosarul lui Guillaume, primește o scrisoare din parte lui Georg Leber, care avea impresia că Ehmke îi făcea greutăți protejatului său : „Dragă Ehmke, știu că Günther Guillaume a candidat pentru un post la Cancelarie. Îl cunosc pe Günther de foarte multă vreme, de cînd lucram împreună la Frankfurt. Și-a îndeplinit întotdeauna sarcinile cu sîrguință și inteligență. Cum l-am apreciat personal în mod deosebit, pot să garantez de fidelitatea și responsabilitatea pe care o manifestă fără știrbire, ca și de atașamentul față de libertățile democratiei. Mi-a arătat cu prilejul a numeroase situații dificile, o încredere fără margini. Cu prietenie, al dumneavoastră, Georg Leber"

Ehmke se hotărî să termine. Îl convocă pe Guillaume la Bonn pentru o întrevedere pe care el o considera a fi decisivă. În acelas timp îl însărcină pe Schlichter, colaboratorul său direct, să ceară Werfassungsschutzului o anchetă urgentă.

Convocarea transmisă de Ehmke la început nu l-a neliniștit cîtuși de puțin pe Guillaume. Din contră, pe măsură ce timpul se scurgea și nu obtinea nici un răspuns la cererea de angajare la Cancelarie, temerile sale sporeau. Ehrenberg doar se arătase grăbit : dacă afacerea trena, era mai mult ca sigur că se împotmolise undeva. Faptul că ministrul însusi vroia să-l vadă, dovedea că obstacolele fuseseră surmontate și că el Guillaume va merge să-și ocupe locul într-un birou la Schaumburg. Era de acuma mai destins și plin de optimism atunci cînd s-a urcat în automobil pentru a merge la Bonn. Odată ajuns la fața locului, vom vedea, își spuse el plin de speranțe.

Nu a trebuit să aștepte mult. Întrevederea a avut loc la 7 ianuarie 1970. Ehmke nu era singur. Schlichter și Ehrenburg îl secondau, spre surpriza lui Guillaume. „Pentru ce acest trio ?" s-a întrebat el, zărindu-i în momentul sînd a fost introdus în biroul ministrului. „Ai zice că sînt judecători". Ehmke avea un dosar în fața lui și domnea o atmosferă oarecum apăsătoare.

Ehmke deschise dosarul.

— Iată, avem aici o adresă prin care ni se face cunoscut că sînteți acuzat că ați lucrat pentru servicile secrete ale unei țări europene. Vrem să știm totul. Ce aveți de spus ?

Guillaume avu o clipă sentimentul că totul se scufundă în jurul lui. De îndată ce zărise pe aceste trei personaje care-l scrutau cu privirea în timp ce traversase camera, presimțise un atac. Avu totuși prezență de spirit și își recăpătă rapid cumpătul.

Cu un gest calm de om trecut prin multe, își scoase ochelarii, începu să-i șteargă tacticos cu batista, își roti privirea către fețele ațintite spre el și izbucni în rîs :

— Eu ?!, eu Günther Guillaume un muncitor ? Este culmea. Ceva mai năstrușnic nici că se putea ! Fantastic ! Ce au mai inventat. E clar că este vorba de o insinuare perfidă a celor de extrema stîngă...

— Nu, este ceva mult mai serios.

— Dar... în definitiv făceți-mă să înțeleg. Unde ? Cînd ?

Ehmke îi oferi cîteva detalii.

— Foarte bine, răspunse Guillaume. Vă rog să socotiți și dumneavoastră. Perioada la care vă refe-

riți, sau mai bine zis pretinde că am fost spion acel informator, coincide aproape cu copilăria. Eram doar un băiețandru. Să fim serioși, credeți că un ucenic tipograf poate fi în același timp și spion ? Așa arată spionii ?

Guillaume făcu apel la toate resursele sale de persuasiune, la profundele și secretele capacitqți ale farmecului său personal. Fără îndoială, că nu poseda metodele de a hipnotiza, dar privirea sa lipsită de ochelari, fața destinsă pe care se citea dorința de viață, oferea imaginea unui om prietenos și sincer, care nu are nimic de ascuns. Guillaume exercitase nu odată farmecul său personal pe cei din jurul său, cu rezultate surprinzătoare. Știa că se putea baza pe acest dar pe care i-l oferise natura. Guillaume se putea preface simpatic și om în care te poți încrede.

După o oră, Guillaume părăsi biroul lui Ehmke, liniștit. Și după ce s-au mai consultat împreună, cei trei examinatori ai spionului au ajuns la părerea unanimă că Guillaume nu prezintă nici o problemă.

La 26 ianuarie, „Verfassungsschutz" a înaintat lui Ehmke rezultatul cercetărilor sale : „Nu avem cunoștiință de nici un fapt care să interzică lui Günther Guillaume accesul la documente secrete. Nu am găsit nimic referitor la pretinsele activități de spionaj în care ar fi fost amestecat acesta".

— Sînt drăguți, nu ? spuse Ehmke. Nu au găsit nimic și nu au ce să ne comunice. Dar, nu au omis să lase o urmă scrisă despre o pretinsă apartenență la unele servicii secrete. Nu de altceva, dar dacă se întîmplă ceva, eu voi fi răspunzător și mai tîrziu și dumneata, Herr Schlichter !

Reîntors la Frankfurt în aceeași seară, Guillaume s-a destăinuit lui Christel. Era pradă unor sentimente contradictorii. Acuzația ce îi fusese adusă

provenea în mod incontestabil din partea unuia dintre serviciile Securității Statului. Exista deci un dosar, pe care Ehmke l-a pus la păstrare într-un fichet, anexîndu-i un scurt referat ce-l disculpa pe Guillaume după interogatoriul efectuat de Ehmke, Schlichter și Ehrenberg la 7 ianuarie 1970. Dar dosarul nu fusese distrus. Și la cea mai mică sesizare sau neregulă putea fi scos și pus pe tapet.

Lui Guillaume îi era frică. Se întreba dacă, după ce cererea sa de serviciu la Cancelarie fusese transmisă serviciilor de Securitate, nu fusese pus sub observația directă și discretă a acestora. O întrebă pe Christel dacă ea nu observase ceva, dacă era urmărită. Cît îl privește pe el, nu putea pune mîna în foc, îi spuse Guillaume. Cei doi hotărîră ca în continuare să fie cu ochii în patru.

Într-o dimineață, în loc de a se duce fiecare la biroul lor, au efectuat o verificare eficace pe care o deprinseseră cîndva.

Nonșalantă, Christel mergea pe străzi, oprindu-se adeseori în fața vitrinelor, intrînd în unele cu îmbrăcăminte de damă, pe scurt hoinărind. Itinerarul fusese convenit dinainte cu Guillaume și acesta o urmărea de la distanță, încercînd să repereze în mulțimea străzii un eventual urmăritor sau urmăritoare. După amiază, a fost rîndul lui Christel să-l urmeze pe Guillaume în același mod. Părerea lor a fost că nu era vorba de nici o filatură.

Guillaume a făcut un raport detaliat șefilor săi pe care l-a introdus într-un ambalaj de plastic, depunîndu-l îndărătul bazinului nr. 3 de la WC-ul pentru bărbați al hotelului Intercontinental din Frankfurt.

Guillaume simțea o mare satisfacție de a fi putut convinge pe ministrul Ehmke și pe ceilalți doi participanți la interogatoriul său, despre nevinovăția sa.

Totodată își spunea că trebuie să se păzească de a nu se lăsa copleșit de vanitate. Știa că trebuie să-și dubleze prudența, că în noua situație, datorită serviciului ce i se încredințase, primejdia care îl amenința sporise amețitor de mult. Ca orice funcționar de rang înalt, va deveni imediat ținta unor capcane ce i se vor întinde, geloziei, bănuielilor adevărate sau imaginare. Mai știa că și informațiile pe care le va transmite depindeau de modul său de comportare. Cunoștea Frankfurtul ca pe buzunarele sale și putea găsi nenumărate cutii oarbe de scrisori sigure. De fapt, se folosea de acestea doar foarte rar. De acum încolo, vrînd-nevrînd le va folosi mai des și în Bonn, oraș pe care nu-l cunoștea cîtuși de puțin.

În ciuda tuturor acestor frămîntări lăuntrice, Guillaume simțea o mare bucurie la gîndul de a fi devenit un funcționar de rang înalt, bucurîndu-se de puteri incomparabil mai mari decît colegii săi actuali. Cancelaria se afla în centrul tuturor deciziilor. Iar o voce parcă-i spunea neîncetat : dublează-ți prudența ! Aplică cu stricteță regulile de securitate ! Nu te lăsa îmbătat de succes ! Nu-ți schimba caracterul !

La 15 ianuarie 1970 și-a prezentat în scris demisia din posturile sale administrative secretariatului secției Frankfurt-Sud și primăria orașului. Dar nu a renunțat pe moment la mandatul de consilier municipal : îl considera ca un atu posibil pentru o eventuală ascensiune politică.

La 28 ianuarie a plecat dis-de-dimineață la Bonn. Pe autostradă era o ceață groaznică și a evitat cîteva accidente în ultimul moment. În automobil era cald și plăcut și din aparatul de radio se revărsa o muzică superbă. Gîndul la reușita sa îi dădea o stare de euforie extraordinară, o adevărată beție.

Gîndul la escapadele pe Coasta de Azur, cu nordicele lipisite de complexe îl făcea să fie neatent la șofat.

După ce a semnat contractul de angajare la administrația centrală a Statului, a fost condus să-și ia în primire biroul ce i se rezervase. Se scurseseră 14 ani de așteptare neîntreruptă, acum nu mai avea răbdare nici o clipă. Era ca un copil, dar nu vroia să arate.

Biroul se afla dispus în aripa de nord a palatului Schaumburg, la primul etaj și fereastra sa dădea spre parkingul rezervat demnitarilor și spre un parc dominat de ulmi așa de înalți încît depășeau acoperișul palatului. Ehrenberg lucra în imediata apropiere, separat de Guillaume doar de biroul secretarelor și dactilografelor.

Guillaume se cufundă imediat în lucru, căutînd să se facă cît mai util, dacă se poate indispensabil. Nu i-a trebuit mult să constate că administrația nouă, care de fapt nu era decît la început și nu exercitase niciodată puterea, avea și rebuturi. Mai mult ca niciodată, Guillaume dădu dovadă de un înalt profesionalism. Datorită celor două posturi de la secretariatul P.S.D. din Frankfurt, Guillaume legase enorm de multe contacte în mediul sindical, iar prietenia cu Georg Leber îi permisese să le dea o greutate mare. Cunoștea preocupările oamenilor, ambițiile și dorințele lor. Mai îi cunoștea și pe liderii maselor, majoritatea avînd o părere excepțională despre el. Pentru activitatea sa de spion, poziția pe care o avea momentan prin prisma activității și relațiilor, nu era totuși cea mai eficientă. Simțea că în această perioadă de adaptare a noului guvern aptitudinile sale privind ordinea și organizarea îi vor fi de un real folos. Nu se punea încă problema fotografierii documentelor mai importante ce începuseră să-i treacă prin mînă. De mai multe ori lu-

crase pînă seara tîrziu, așteptînd ca colegii săi, secretarele și funcționarii mărunți să fi plecat. Dar întotdeauna rămîneau ușierii, paznicii de noapte care mergeau încoace și încolo pe culoare și deschideau ușile birourilor, femeile de serviciu ce invadau gălăgioase încăperile cu aspiratoarele și obiceiul de a vorbi tare una cu cealaltă.

Nu îndrăznea să se închidă cu cheia. Se temea ca flashul aparatului său fotografic să nu se observe din exterior, în ciuda perdelelor groase de la fereastră. Pentru moment se slujea exclusiv de memoria sa. Întors acasă, adică în camera mobilată pe care o închiriase așteptînd ca Christel să se mute, Guillaume rezuma ceea ce memorase din parcurgerea documentelor, după care rescria totul cu cerneală simpatică și în fiecare vineri seara ducea pachetul cu mesaje la Frankfurt unde se afla emițătorul său. Transmitea Centralei pe calea undelor indicativul său și numărul cutiei oarbe de scrisori : „Duminică după ora 15, ca de obicei, hotel Intercontinental" Semnat. Otto, Charlie, Sadoul... după cum i se schimba parola. După care mergea la vechea secție a Partidului și pălăvrăgea cu foștii colegi, bea un pahar sau două cu ei. Cîteodată mai trecea și pe la primărie, îl vizita pe Gerhard Weck sau Walter Moeller și-i trăgea de limbă în privința proiectelor de viitor ale partidului.

În tot acest timp nu s-a odihnit o clipă. Pentru a ieși din izolarea sa de la Cancelarie și a cunoaște un număr cît mai mare de colegi, cu alte cuvinte de a avea acces la un volum mare de informații, avu o idee originală.

— Sîntem socialiști, nu e așa ? Atunci cum se face că la Cancelarie nu există un sindicat al funcționarilor și salariaților ?

— Ei bine, dragă Guillaume, pentru că nimeni nu s-a gîndit pînă acum.

— Dar, sper că nu vedeți nici un inconvenient în aceasta...

— Ei ! Nu, e perfect logic să existe un sindicat și aici.

Și Guillaume a fondat sindicatul Cancelariei, al cărui președinte, după cum era și normal, a fost ales.

Acum era lansat și cunoscut de toată lumea, de colegii săi de toate gradele, de secretare, de micii funcționari, șefii de secție, de referenți și păhărelul de Pernod pe care-l oferea vizitatorilor săi cu un clipit complice din ochi, sau cu o glumă pipărată, îl făcuseră celebru.

Wibke Brhuns, o jurnalistă foarte stimată în R.F.G. și mare admiratoare a lui Willy Brandt, va spune mai tîrziu, cu prilejul anchetei privitor la activitatea lui Guillaume :

„Cu el contactul era ușor. De exemplu, îți oferea întotdeauna un pahar cu Pernod. Era original. Și nimeni nu l-a zărit vreodată beat. Era întotdeauna în formă și lucra enorm, fără a se plînge". [1]

Calitățile lui Guillaume au ieșit în evidență rapid. La 17 iulie 1970, direcția personalului Cancelariei s-a gîndit să-i ofere un post mai important ca cel actual. Era vorba de un post aflat sub directa conducere a lui Reinhard Wilke, directorul cabinetului și primul consilier al lui Willy Brandt, urmînd să se ocupe cu sindicatele și patronatul.

Dată fiind importanța postului și implicațiile posibile, biroul de personal cu caracteristica meticulozității germane, a trimis o adresă „Verfasungsschutzului", solicitînd autorizația pentru accesul la documente „strict secrete" pe numele lui Günther

[1] depoziție la proces

Guillaume, motivînd că era vorba de o avansare iminentă a acestuia.

Și fapt caracteristic birocrației, fără a se mai aștepta răspunsul BfV-ului, la 19 august Guilaume a fost numit consilier adjunct. La 8 septembrie 1970, BfV a răspuns : Günther Guillaume poate fi autorizat să cunoască lucrările cu mențiunea „strict secret".

Această promovare a fost oficializată la 14 decembrie 1970, cînd s-a semnat un nou contract parafat de Ehmke și Guillaume, salariul specificat fiind de 3 308 DM.

Acum nu se mai putea amîna aducerea familiei sale la Bonn. Singurătatea și postul înalt pe care-l ocupa, i-au facilitat numeroase succese la femei. Multe nopți, le petrecea în localuri în compania unor colegi, ca Gerhard Weck. Christel și-a dat demisia de la secretariatul guvernamental provincial Hessa din Wiesbaden, unde lucru sub conducerea președintelui Georg August Zinn, și a vechilor sale cunoștințe, Willy Bierkelbach, devenit secretar de Stat și Willy Wiedermann. Günther și chiar ea aveau de acuma suficiente relații pentru a obține rapid un post convenabil. Christel deveni, la sfîrșitul anului 1970, directoarea administrativă a casei de oaspeți a landului Hessa din Bonn. Aici trăgeau, în perioadele parlamentare, deputații landului, oameni de afaceri, funcționari ai Partidului. Casa cuprindea deasemeni un restaurant și un bar, precum și personalul necesar, totul fiind aflat sub ordinele directoarei. Era un post ce necesita calități de bun organizator, responsabilități pe plan financiar și multe ore de serviciu. Astfel, Günther și Christel erau foarte puțin timp împreună, fiecare fiind ocupat cu serviciul și îndatoririle sale. Pe Christel acest lucru nu o deranja cîtuși de puțin, fiind firea ei

rece ca soție... Întrebată fiind într-o zi de un prieten cum suportă acest mod de viață, Christel i-a răspuns : „Nu îl văd pe Günther decît rare ori. Are atît de mult de lucru. Dar sînt foarte fericită căci și-a obținut situația pe care și-a visat-o".

Guillaume a renunțat la mandatul de consilier municipal din Frankfurt, funcție pe care îi era de acuma imposibil s-o mai îndeplinească. În februarie 1971, familia Guillaume s-a mutat într-un apartament elegant cu patru camere, pe Ubierstrasse, la nr. 107, Bad Godesberg. Era de fapt cartierul rezidențial al Bonnului, în care locuiau proprietarii bogați, profesori universitari, miniștri și înalți funcționari și demnitari. Pierre a fost înscris la cea mai bună școală și vădea înclinație spre învățat. Erna Boon, mama lui Christel era deosebit de încîntată de ginerele ei și situația ce li se oferise. Și, timp de trei ani, familia Guillaume a dus o existență fără a fi tulburată de cel mai mic incident.

Bonn, 1971—1973.

Julio — ca să-i spunem agentului așa după cum l-au botezat patronii săi oficiali — dispunea de acuma de surse bogate de informații, importante și interesînd conducerea statului. Este adevărat, că la cele cu aspect și preocupări militare, mai ales ale N.A.T.O. nu avea cum să ajungă, fiind în sfera de activitate a unui alt consilier.

Guillaume participa la toate reuniunile guvernului cu sindicatele și cunoștea deci dinainte poziția ce urma s-o adopte guvernul într-un eventual conflict sau în vederea unui punct comun. Instruc-

țiunile căpătate de la Centrală privitor la activitatea sa secretă, se refereau în primul rînd la comportarea sa, recomandîndu-i-se să se străduiască să joace rolul funcționarului devotat și competent al guvernului, hotărît să se conforme doctrinei, aplicînd conștiincios ordinele guvernului. În calitate de consilier responsabil de legătura cu sindicatele și patronii, Guillaume era o rotiță importantă a guvernului însuși. Lua adeseori decizii singur, ducea negocieri, făcea propuneri sau refuza să cedeze : pe scurt, el guverna, comportîndu-se ca un adevărat manager. Și munca aceasta îi procura un fel de beție neobișnuită : adeseori colegii săi îl surprindeau fredonînd cîntece de cabaret sau melodii vesele în singurătatea biroului său.

Guillaume avea contacte strînse cu Günther Koenig, membru al biroului național al P.S.D., responsabil cu problemele sindicale, precum și cu Walter Böhm și Oskar Vetter, personalități proeminente ale vieții social-politice.

În cadrul Cancelariei, Guillaume a fost invitat adeseori în cabinetul lui Willy Brandt. Cancelarul îl chema atunci cînd conferea cu Wilke și Gherenberg sau chiar cu alți miniștri privitor la diverse probleme sociale ori pentru a-l consulta în privința relațiilor dintre sindicate și patroni. Guillaume, grație memoriei sale prodigioase, rareori aducea cu sine vreun dosar. Știa totul pe dinafară și răspunsurile sale erau întotdeauna exacte, precise și formulate cu concizie.

În 1971, Brandt a primit premiul Nobel pentru Pace. La întoarcerea sa la Bonn, a oferit colaboratorilor săi o mică recepție pentru a sărbători acest eveniment. Guillaume a fost și el invitat oferindu-i-se prilejul de a schimba cîteva franze cu cancelarul. Guillaume fusese informat că Brandt era

un pescar pătimaș. A deschis deci vorba despre undițe, momeli și alte lucruri referitoare la pescuit. Brandt era amuzat de cunoștințele interlocutorului său, cu ochelari fără ramă, cu privirea vie și accentul berlinez. Și-a adus aminte de copilăria sa de la Berlin, după care a fost nevoit să fugă din Germania în Norvegia, unde a cerut cetățenia, pentru a scăpa de urmărirea hitleristă. Erau încă vii imaginile în care în calitate de jurnalist norvegian în 1936, a făcut reportaje la jocurile Olimpice de la Berlin, cu riscul de a fi descoperit de naziști. După război s-a întors la Berlin, fiind ales primar al orașului.

— Dacă ești tot atît de bun la pescuit, i-a spus Brandt lui Guillaume, cum ești la serviciu, atunci ești un concurent nu glumă. Trebuie ca într-o zi să mergem împreună la pescuit !

Era exact ce spera și își dorea Guillaume, dovadă că nu studiase în van un teanc de manuale și cărți ce tratau despre pescuit. „Hotărît lucru își spuse el, orice efort făcut merită, căci se răsplătește". Și următorul său efort urma să fie îndreptat în vederea pătrunderii în imediata apropiere a Cancelarului.

Ocazia s-a prezentat la mai puțin de un an după acest prim contact. În primăvara lui 1972, Peter Reuschenbach a hotărît să se prezinte la o alegere parțială în Saxonia inferioară. A obținut un concediu și în tot acest timp a fost înlocuit de Guillaume. Reuschenbach asigura la Cancelarie legătura între Willy Brandt și partidul socialist pe de o parte, iar pe de altă parte între Willy Brandt și grupul socialist în Bundestag. Brandt era șeful Partidului și deputat de Berlin. Era o sarcină ce îi solicita mult timp lui Guillaume și acesta a trebuit să renunțe la multe dintre obligațiile sale privind

sindicatele și patronatele. I s-a oferit un birou mult mai aproape de încăperile luxoase destinate lui Willy Brandt. Locul său de muncă se afla la etajul III din clădirea centrală, într-un fel de turn. Nu erau acolo decît trei birouri, ale căror uși dădeau pe palier, unde se ajungea printr-o scară îngustă. Unul dintre birouri era ocupat de Klaus Harpprecht, jurnalist la canalul II al televiziunii vest-germane, socialist și prieten personal al lui Willy Brandt. Nu renunțase la serviciul său de la Televiziune și nici nu îmbrățișase vreo funcție politică sau administrativă. Acum avea o sarcină precisă și limitată, dar în același timp extrem de importantă : scria discursurile lui Brandt. Celălalt birou era ocupat de două secretare : una a lui Harprecht și cea a lui Guillaume.

Guillaume și-a dat imediat seama de imensele avantaje ale poziției biroului său. Harpprecht venea rare ori la birou. Cel mai adesea se ducea direct la cabinetul lui Brandt, de regulă dimineața și se consulta cu acesta în privința temei discursului ce trebuia să-l compună, informîndu-se asupra publicului, duratei și alte amănunte de acest gen. Apoi se ducea direct acasă și se apuca de lucru, revenind la birou cînd totul era gata, pentru a-l dicta secretarei și a-l supune aprobării Cancelarului.

Cînd Guilaume nu mai avea nevoie de secretara sa, cea a lui Harpprecht era de mult plecată căci știa că nu are de lucru, întreg etajul era pustiu, devenind domeniul său. Liniștea era așa de perfectă încît putea auzi pașii oricui intrus pe scara ce gemea din încheieturi. Avea suficient timp să ascundă documentul ce-l redacta pentru serviciile secrete, sau să disimuleze aparatul de fotografiat. Fereastra biroului dădea direct spre parc și era protejată de un eșind de piatră ornamental pentru o

eventuală privire venită din direcția porții. În plus, ferastra mai era prevăzută cu perdele groase de pluș, încît pericolul de a fi zărit licărul violet al flashului era redus la minimum. Era suficient doar ca mai înainte ca Guillaume să fotografieze documentele, să arunce o privire spre parc. De regulă, acesta era pustiu, nefiind permis accesul în el, servind doar ca zonă verde pentru palat.

La doar cîteva zile după instalarea sa, Guillaume și-a adus cele două aparate de fotografiat ultimul model, un Minox cu lanț și Tesina, cu flashurile corespunzătoare. S-a gîndit chiar dacă nu cumva ar fi mai nimerit să-și aducă aici și emițătorul radio, dar nu a găsit o ascunzătoare convenabilă pentru acesta. I-a fost teamă ca în lipsa sa, serviciile de securitate să nu controleze prin sondaj încăperile. Auzise ceva în acest sens cînd a fost arestat Welter Körner, acuzat fiind de spionaj. Aparatele de ascultare dispuse peste tot de serviciul de securitate al lui Schlichter ar fi reperat imediat emisiunile.

Pentru orice eventualitate, el și-a luat obiceiul de a rămîne în biroul său pînă seara tîrziu, chiar cîteva ore după plecarea celorlalți funcționari din palat.

Sub etajul său se aflau birourile lui Willy Brandt și a doi dintre principalii săi calaboratori, Richard Wilke, cel de al doilea director de cabinet și însărcinat cu Afacerile interne și Wolf Dietrich Schilling, ministru plenipotențiar, însărcinat cu Afacerile externe. Mai se aflau acolo sala de conferințe în care se adunau miniștrii pentru consiliul guvernului și o vastă anticameră spre care dădeau toate ușile cabinetelor.

Guillaume, în afară de obiceiul de a rămîne peste orele de program pentru a crea impresia de activitate intensă, a adoptat și o altă ocupație : se arăta

peste tot, vorbind ba cu unul, ba cu altul gata să facă cel mai neînsemnat serviciu celui ce apela la el. Se interesa în mod cu totul special de vizitatori, de problemele lor și căuta să le insufle certitudinea că se află în termeni excelenți și apropiați cu Cancelarul și că putea profita de prietenia cu acesta pentru a le satisface doleanțele. Chiar dacă nu era vorba deocamdată de onorat vreo cerere, nu uita ca la despărțire să le reamintească că le stă oricînd la dispoziție, fiind gata să-și ofere în mod cu totul dezinteresat serviciile sale.

În birou, lipise pe pereți afișe electorale ale ultimei sale campanii și diverse amintiri ce aveau ca obiect relațiile sale cu sindicatele. Biroul era întotdeauna curat, hîrtiile și dosarele aranjate cu grijă în dulapuri și clasoarele metalice. Peste tot era ordine și într-o glastră de cristal nu lipseau cîteva flori. Chiar și iarna.

Unul dintre colegii săi a spus : „Era mai tot timpul cu receptorul telefonului la ureche sau la Cancelarie, intra prin birouri, se așeza, vorbea cu toată lumea și la sfîrșitul conversației își oferea sprijinul său. Cînd erai la el, nu se putea să nu te trateze cu o țigară bună, o cafea și un păhărel cu Pernod. Te simțeai bine."

Nici pe birou, nici în dulapurile sale, nimeni nu ar fi putut găsi un capăt de hîrtie cu scrisul său. Era una din precauțiunile ce i se predase la școală și nu uita s-o pună permanent în aplicare. Cu toate acestea, el scria foarte mult : cu cerneală simpatică, pe o hîrtie specială, oferind detalii filmelor cu fotografii nedevelopate ale diverselor documente mai importante. Întreg materialul de care se servea îl ducea cu sine într-o servietă banală de piele un model obișnuit, așa cum au toți funcționarii, chiar

dacă nu duc în ele decît gustarea zilnică. De regulă revenea acasă în jur de orele nouă seara, își scotea automobilul din garaj și se îndrepta spre un colț de la periferia orașului ce ducea spre Köln. Cînd găsea un parcaj pustiu, stingea luminile de poziție, controla împrejurimile și dacă nu era nici un pericol, pornea emițătorul. Primise de puțină vreme o piesă complimentară care îi ameliora enorm randamentul : benzile înregistrate puteau fi transmise cu o viteză de o sută de semne pe secundă, astfel încît arare ori emisiunile sale depășeau două secunde.

I se mai înmînase o încărcătură de plastic cu scopul de a distruge aparatul în cazul că altcineva decît cel care îl manipula, l-ar fi examinat. După fiecare emisie, Guillaume arma încărcătura de plastic din interiorul aparatului și decupla butonul de explozie. Dacă cineva ar fi luat aparatul și l-ar fi pornit, avea toate șansele să sară în aer odată cu el. Aparatul era ascuns într-un locaș din pardoseala camerei lui Erna Boom, care fusese prevenită să nu-l atingă.

După ce primeau mesajul, agenții de legătură ce făceau cu schimbul pe curierii, se prezentau la biroul lui Christel de la casa de oaspeți. Sub masca unor modești reprezentanții de articole alimentare, veneau în cursul zilei cînd localul era pustiu și depuneau ce aveau de adus, ridicînd în schimb coletele lui Guillaume. În modul acesta era rezolvată problema cutiilor oarbe de scrisori, de care agentul avea o teamă viscerală.

Relațiile lui Guilaume cu Willy Brandt au sfîrșit prin a deveni din ce în ce mai amicale. Într-o zi din toamna lui 1972, Cancelarul l-a invitat pe Guillaume cu familia sa să petreacă week-endul împreună, la conacul rezervat Primului ministru al

R.F.G., la Venus Berg, în zona Boonului. Pierre Guillaume, care învăța la liceul Heinrich Hertz din Bonn, îl cunoscuse pe Mathias, fiul lui Brandt, se juca cu el în timp ce părinții lor se plimbau pe aleile parcului. Seara, la un păhărel de șnaps, după cum era și firesc, limbile s-au mai dezlegat și Guillaume și-a încărcat memoria cu o sumedenie de informații.

O nouă promovare a lui Günther Guillaume a fost decisivă la 30 noiembrie 1972, urmată de semnarea unui nou contract, avînd o retribuire lunară de 4 399 DM. La prînz și seara frecventa cele mai bune restaurante din Bonn și Bad Godesberg, acelea în care puteai întîlni oameni importanți. Din cînd în cînd reținea o masă în sala restaurantului francez pentru a-și oferi un prînz ce îi amintea de deliciile Coastei de Azur.

În octombrie 1972, Guillaume a făcut cunoștință cu Marie-Louise. Era o femeie în vîrstă de 28 ani, brunetă, înaltă, cu talie de viespe și tot timpul veselă și surîzătoare. Îndeplinea funcția de secretară particulară a lui Egon Bahr. Guillaume a făcut eforturi pentru a o seduce și tînăra femeie nu i-a cedat decît după trei săptămîni de curte asiduă, consolidată cu atenții din buticurile franțuzești. În realitate, Guillaume nu mințea total cînd îi declara dragostea sa, căci, într-adevăr se îndrăgostise de tînăra femeie. Nu știa nici el în ce măsură, căci nu avea termen de comparație. Practic, din prima seară cînd i-a cedat Marie-Louise, Guilaume s-a mutat la ea, un mic apartament cochet situat de asemenea în Bad Godesberg.

În timpul programului, mergea adeseori în biroul Mariei-Louisei, la Egon Bahr și o ajuta la lucru. Se oferea să bată la mașină, corecta și tria corespondența, căutînd conform obiceiului său să se facă

util și apreciat. Timp de mai multe luni a reușit să culeagă informații privind intențiile guvernului de la Bonn în ceea ce privește relațiile cu anumite țări europene.

Într-o seară, după ce transmisese mesajul radio către șefii săi oculți, era orele 23 și 30 minute, s-a simțit extrem de obosit, de fapt mai mult epuizat nervos. Deodată și-a adus aminte că avea o sticlă de o jumătate de litru de coniac pe care o uitase în cutia pentru mănuși de la bordul automobilului. A scos-o și în timp ce conducea, a băut o înghițitură zdravănă. S-a simțit mai bine și cînd a părăsit automobilul, mîinile nu-i mai tremurau. Atunci, a prins curaj și a băut întreg conținutul sticlei.

În timp ce se întorcea spre casă, a observat că o mașină a poliției îl urmărea. Distanța dintre cele două automobile s-a micșorat treptat, apoi mașina poliției l-a depășit și l-a forțat să oprească. Guillaume s-a oprit, resemnat.

Doi polițiști s-au apropiat, fiecare de cîte o parte a automobilului. „Mein Herr, a spus cel ce purta un galon pe mînecă, conduceți într-un mod bizar. Vreți să fiți bun și să suflați în acest balon ?".

O clipă Guillaume a rămas perplex, apoi a izbucnit în rîs. În loc să fie arestat sub acuzația de a fi spion, era pe punctul de a primi o contravenție pentru că a condus în stare de ebrietate.

— Da, da, Herr Polizist ! E adevărat că am băut puțin !

— Vezi bine, spuse gradatul colegului său : este beat criță.

Guillaume supus suflă în balon, care se înverzi instantaneu. Un polițist îl pofti amabil să ocupe locul de lîngă șofer, se așeză el la volan și urmați de automobilul poliției se îndreptară către postul

cel mai apropiat. Aici, un infirmier îi luă o probă de sînge.

Guillaume fu judecat și condamnat la o amendă de 2000 DM sau în caz de neplată, 20 zile de închisoare și retragerea permisului de conducere pe timp de patru luni. Poliția îi găsise alcoolemia de 1,5‰.

Dar un necaz nu vine niciodată singur. Cu puțin înainte de 12 februarie 1973, Günther deschizînd cutia de scrisori, avu surpriza să găsească o convocare pentru a doua zi la biroul federal al Verfassungschutzului(contra-informațiile) din Köln. Obiectul convocării : martor în afacerea Gronau. Wilhelm Gronau fusese arestat la 15 septembrie 1972, sub inculpația de spionaj în favoarea unei puteri străine. Pentru ce se întreba Guillaume, contraspionajul vest-german ținea morțiș să-l interogheze pe el, la cinci luni după arestarea lui Gronau ?

Cinci ani după afacerea Sieberg, acum aceea a lui Gronau, risca să declanșeze explozia. Chiar însuși faptul că Guillaume a fost convocat la un interval așa de mare după trecerea anchetei, părea să indice, se încurajă el, că nimic serios nu putea să-i fie reproșat. Bineînțeles că îl cunoștea personal pe Gronau, un coleg foarte apreciat de superiorii săi din Centrală. Fusese surprins în Berlinul de vest în momentul cînd preda curierului său, un anume Kuhnert, documente microfilmate. Bineînțeles, au fost ambii arestați. Agenții contraspionajului din Berlinul de vest au găsit asupra lui o bucată de hîrtie specială pe care erau mîzgălite cu creionul note, desene și un nume aproape indescifrabil. Era de înțeles că Kuhnert scrisese totul în timpul scurtei întrevederi cu Gronau în camera de hotel, cu puțin timp înaintea arestării lor. Au trebuit două luni experților lui BfV pentru a stabili că numele era Guillaume și încă aproape alte trei

birocraților acestui serviciu pentru a identifica că acest Guillaume este consilier la Cancelaria federală...

— Scuzați-mă, Herr Referent, i se adresă ofițerul lui Guillaume, ne puteți explica cum de a ajuns numele dumneavoastră pe această foaie de hîrtie ? Mai întîi credeți că este vorba de dumneavoastră ?

Guillaume nu putea cunoaște detaliile, dar era pregătit pentru orice eventualitate și s-a hotărît că ar fi fost absurd să nege că îl cunoștea pe Gronau. Așa că fără să ezite, răspunse :

— Da, probabil mai mult ca sigur că este vorba despre mine. Nu știu ce au vorbit cei doi, dar probabil că Kuhnert l-a întrebat pe Gronau cine se ocupă la Cancelarie de sindicate și patronat. Ori Gronau i-a spus că eu mă ocup. Gronau mă cunoștea foarte bine de la reuniunile sindicale.

Răspunsul lui Guillaume i-a satisfăcut pe agenții contraspionajului, fiind impecabil prin motivația lui El a fost consemnat în dosarul afacerii Gronau-Kuhnert, dar încă odată în plus, nici un dosar privitor la Guillaume nu a fost deschis.

*
* *

Colonelul Heinrich Schoregge avea crampe la stomac. Erau ca niște cuțite ce-i umblau prin abdomen, provocîndu-i dureri insuportabile. Din cauza papaverinei luată în doze prea mari, avea gura extrem de uscată și vocea îi devenise răgușită și șuierătoare. Criza îl cuprindea deseori, în general către prînz, și-l făcea să sufere timp de o oră sau două, după care nu mai avea nimic. Cînd avea crize nu băga în gură nimic și rămînea la birou, citind și

recitind documentele, străduindu-se să se concentreze pentru a uita de durere.

Herr Schoregge era șeful biroului Bundesamt fur Verfassungsschutz (BfV), din Köln. Aparținea secției IV de spionaj și contraspionaj și era însărcinat cu rezolvarea cazurilor speciale. Era cunoscut ca un polițist dotat cu un fler aparte, capabil să sesizeze cele mai neînsemnate amănunte revelatoare.

La începutul lui mai 1973, într-o dimineață, Schoregge învîrtea visător cu linguriță într-o ceașcă de ceai de mușețel așezată pe biroul său. A băut o gură din lichidul ușor gălbui, a făcut o strîmbătură și s-a cufundat cu furie în citirea dosarului deschis în fața sa.

Îl mai parcursese odată săptămîna trecută și nu descoperise nimic care merita să rețină atenția serviciului său. Dar Schoregge, în ciuda flerului său despre care i se dusese vestea, nu a descoperit nimic suspect. Dosarul se referea la un oarecare Gersdorf, ziarist din Frankfurt, proprietarul unei agenții de presă, care distribuia știri de interes local și fotografii. El făcuse obiectul unei plîngeri adresate de un cetățean suspicios care, nici mai mult nici mai puțin, îl acuza de a fi spion. Acest gen de reclamații mai mult sau mai puțin anonime, care proveneau de la persoane particulare și nu de la informatori, erau privite la BfV cu oarecare neîncredere : motivele denunțurilor erau de cele mai multe ori provocate de dorința de răzbunare sau, e drept arareori, dintr-un exces de zel patriotic. Prima dată, deci, Schoregge a luat la cunoștință de conținutul acestei reclamații cu scepticismul obișnuit.

În ziua aceea reluase din nou la examinat dosarul, răsucindu-l pe toate părțile. Un prieten al lui Gersdorf figura în dosar. Polițistul își dădu seama că e vorba de un nume cunoscut. Dar, de unde îl

cunoștea? Günther Guillaume? Günther Guillaume?. Se ridică, ieși din birou și se îndreptă spre încăperea unde era adăpostită arhiva. Sergentul de serviciu salută regulamentar. La indicația colonelului, îi aduse un dosar extrem de subțire : nu conținea de fapt decît două foi de hîrtie, prima datată din 10 decembrie 1969 și adresată secției de Securitate a Cancelariei, prin care se semnala laconic că BfV nu poseda nici un dosar privitor la G. G. nici asupra soției sale și că în consecință susnumitul putea fi admis să manipuleze documente „secrete" ; a doua hîrtie, datată din 8 septembrie 1970, care de asemenea confirma Cancelariei absența vreunui dosar asupra lui Günther Guillaume și totodată dădea autorizația de a i se încredința documente „strict secrete". Atîta tot.

Dar Schoregge se îndîrji. Nu, nu în legătură cu aceste cereri ale Cancelariei auzise el pentru prima oară acest nume, era vorba de cu totul altceva. Dar ce ? reflectă îndelung și se întoarse cu pași rari în biroul său. Deodată îi străfulgeră un gînd : afacerea Sieberg ! Bineînțeles, afacerea Sieberg. Schoregge se reîntoarce aproape în fugă la arhive și ceru nerăbdător dosarul soților Sieberg. Natural, Günther Guillaume figura ca martor în cursul anchetei celor doi spioni. Sieberg fusese condamnat pentru spionaj în 1966, la 15 luni închisoare, iar soția sa la șase luni. Copilul lor fusese luat de familia... Guillaume ! Toate amănuntele erau menționate cu meticulozitate în dosarul Sieberg. Dar lucrurile rămăseseră în acest stadiu. Nu s-a deschis, cu acest prilej, nici un dosar pe numele lui Günther Guillaume. „Ce neglijență crasă !" își spuse Scoregge înfuriat. Luă note de pe toate informațiile ce-l priveau pe Günther Guillaume și soția sa în afacerea Sieberg. Totuși, nu era pe deplin satisfăcut. Ceva

lipsea. „Sînt sigur, își spuse mormăind colonelul, că am ai întîlnit acest nume și cu alt prilej !". Cum era vorba de un personaj cu rang înalt de la Cancelarie, se gîndi îndelung la calea pe care s-o aleagă, cum să procedeze mai bine. Și în mintea sa se făcu din nou „lumină" : afacerea Gronau ! Iar un spion ! Mein Got !

Încă odată, pentru a treia oară în decurs de o oră, Schoregge deranjă pe sergentul de la arhivă care simți că temutul ofițer adulmecase ceva important dacă se deranja personal să coboare pînă la prăfuitele arhive. Dosarul Gronau era enorm și pentru a-l parcurge în întregime, i-a trebuit aproape o oră. În cele din urmă a sfîrșit prin a găsi ceea ce căuta : și aici figura numele lui Günther Guillaume ca martor cu prilejul anchetei. Fusese interogat de BVf la 13 februarie 1973 și se comportase onorabil. Și nici cu acest prilej nu-i venise în minte vreunuia să deschidă un dosar cu numele său. „De data aceasta, dacă e așa cum bănuiesc eu, nu-mi mai scapă !" își spuse hotărît Schoregge. „Vom vedea, domnule spion !" și bătu cu pumnul în tăblia biroului.

Înconjurat de foi de hîrtie pe care își luase tot felul de notițe conform obiceiului său, colonelul reținu dosarul Gersdorf. După cîteva minute, pe ușa biroului își făcu apariția prietenul său, Bergmann, șeful secției a IV-a, care venise să vadă cum se mai simte Schoregge cu stomacul. Acesta îi răspunse bine dispus :

— A, minunat. Mi-a trecut ca prin minune totul. Nici nu știu cînd. Și dacă te gîndești că e așa cum îți spun eu, boala mea e de natură nervoasă. Și medicii care vor să mă taie ! Dragul meu, te anunț că am reușit să descopăr un ticălos ! Și Schoregge îi dezvălui cu lux de amănunte prietenului său cele

descoperite. Bergmann îl convinse că nu e timp de pierdut : ambii dădură mai multe telefoane pe firul special : la biroul de legătură a Kriminalpolizei din Bonn, polițiilor din Berlin și Frankfurt și la Pullach. Informațiile pe care le-au primit constituiau un dosar compromițător, dacă nu decisiv. Asamblate, toate aceste informații disparate, care luate una cîte una izolat păreau nesemnificative, te făceau să vezi altfel cazul lui Günther Guillaume. Oricum, aceasta era impresia lui Herr Brandenhewer directorul adjunct al lui BfV, care citi raportul lui Bergamnn la 23 mai. A doua zi, președintele BfV, Gustav Nollau, fu pus la curent cu situația descoperită.

În vîrstă de 50 ani, cu fața ascuțită, cu umerii strîmți, Gustav Nollau era un om care aprecia lucrurile bine documentate, precise și nu admitea imaginația și fantezia. Scrupulos pînă în cele mai mărunte detalii, ordonat și punctual, se arăta neîndurător și sancționa orice neregulă. Cum datorită funcției sale venise nu odată în contact cu situații și oameni altfel decît în realitate, deghizate, falsificate și anume aranjate, nu avea încredere în nimeni și nimic și se temea cu atît mai mult de materiale scrise și aparent logice. Și dacă i se prezenta o presupusă acuzație fie chiar în contra celui mai important personaj al Statului, el hotăra invariabil : „Faceți încă o anchetă !" și nu uita să adauge : „O notă scrisă". Nu omitea să fie acoperit de un material scris. Precauție ? Birocrație ? Teamă ? Cine putea ști. Toate acestea, sau poate rezultatul unei experiențe îndelungate, plătită cu multe capete căzute...

Cazul Guillaume putea fi de o extremă gravitate, gîndeau conducătorii BfV-ului, mai ales dacă vor fi aduse probe concludente. Un spion în anturajul

Cancelarului Willy Brand ! Acest lucru ar fi determinat căderea multora ce ocupau acum fotolii importante, poate chiar a întregului guvern federal... Momentan se impunea o anchetă serioasă, cu dovezi incontestabile pentru suspect. Implicațiile, cum spuneam, erau pline de neprevăzut. UCF-ul era cel care ar fi profitat cel mai mult, așa că, un prim pas ce trebuia făcut era de a preveni pe Willy Brandt.

Polițiștii au început prin a-l informa pe ministrul de Interne, liberalul Hans Dietrich Genscher. Acesta, nevenindu-i să creadă ochilor și urechilor despre enormitatea unei asemenea perspective, fu cuprins de o veritabilă groază. S-a decis în final să fie informat Willy Brandt.

— Natural, spuse Nollau lui Genscher, totul trebuie să rămînă în cel mai absolut secret. Nu vorbiți nimănui despre întrevederea cu Brandt !

— Dar, vă rog să veniți cu mine, Nollau !

— De acord, dacă considerați necesar. Dar trebuie evitat ca „Julio“ [1] să știe. Băgați de seamă că mai tot timpul poate fi văzut trecînd prin anticamera Cabinetului Cancelariei. Să nu dăm ochii cu el.

— Dar e cu adevărat interesant ! murmură Genscher. Am ajuns să fixăm și randez vousuri clandestine pentru a vorbi cu propriul nostru Cancelar !...

— Din păcate este vorba de un caz cu totul excepțional. Vă sugerez să fixați întîlnirea doar prin intermediul lui Wide. Și o faceți personal. În acest timp eu am să-l chem pe Julio pentru un motiv oarecare, voi găsi eu unul negreșit, și-l voi bloca exact trei sferturi de ceas, spuse Nollau. În acest mod nu

[1] porecla lui Guillaume dată de colegii săi

există nici un pericol ca Guillaume să vă zărească intrînd sau ieșind din Cancelarie.

Întîlnirea a fost stabilită prin intermediul lui Wilke. La telefon, Genscher i-a spus :

— Este vorba de o afacere de cea mai mare importanță. Nimeni nu trebuie să știe despre acest randez-vous, în afară de Cancelar și dumneavoastră. Voi veni împreună cu Nollau...

— Ce dracu ! spuse Wilke... Ce vrea să însemne toate aceste lucruri misterioase ?

— Va trebui ca domnul Cancelar să ne rezerve trei sferturi de ceas. Dar cred că va fi necesar mult mai mult timp. Nu pot să vă spun mai mult. La revedere.

— Văd că prietenul nostru nu se află în anticameră, spuse Genscher cu voce joasă lui Nollau în ziua întrevederii cu Brandt.

— Da, dar această precauțiune nu rezolvă totul. S-ar putea prea bine să afle despre vizita noastră datorită personalului de serviciu cu care se află în relații cordiale. Pentru orice eventualitate, spuneți atașatului de presă că vă aflați aici pentru a discuta despre bugetul BfV-ului.

— ...care natural este insuficient, nu-i așa ?

— Evident, Herr Doktor !

Brandt și Wilke îi așteptau în biroul Cancelarului. Genscher începu prin a-i preveni că are o veste proastă de comunicat.

Brandt care îl aprecia mult pe Genscher, îi spuse plin de amabilitate, surîzînd :

— Cred că nu ați venit pentru a-mi dezvălui că s-a descoperit un complot contra mea ? Ori e vorba de banda lui Bader care v-a făcut o nouă ispravă ?

— Nu, nu fiți liniștit ! Dar într-un sens e poate mai rău. Nollau vă va informa despre ce este vorba, domnule Cancelar.

Cu o voce seacă, precis și măsurîndu-și cuvintele, Nollau a expus faptele cunoscute și concluziile ce se puteau trage.

— Dar este de-a dreptul groaznic ! a exclamat Brandt, sincer bulversat de cele auzite, Julio ! Cine ar fi putut crede !

— Ehmke ar fi putut s-o știe, la timpul potrivit ! replică Genscher, care totuși se simțea într-o oarecare măsură responsabil în calitatea sa de ministru de Interne.

— Am să caut dosarul care trebuie să se găsească la Schlichter, spuse Wilke. Vom afla ce s-a petrecut în timpul anchetelor oficiale.

— A noastră, în orice caz, nu a început încă, spuse Nollau. Nu posedăm nici un document privitor la Julio.

Wilke se întoarse cîteva minute mai tîrziu cu un dosar sub braț. Avea aerul supărat.

— L-am întîlnit pe Julio în anticameră. Foarte des vine pe aici, după cîte mi-am dat seama.

— Ce v-a spus ? Ce i-ați răspuns ?

— Nimic important, avea aerul vesel, ca de obicei. M-a întrebat simplu dacă Willy era foarte ocupat. I-am răspuns că da.

— Ce spui : mi-a spus pe numele mic, Willy, întrebă uimit Cancelarul.

— O ! da, nu știți, de altfel așa vă spune toată lumea. Oamenii vă iubesc și vă rog să n-o luați în nume de rău.

— A apropo, spuse Genscher, oficial am venit la dumneavoastră Nollau și cu mine, pentru a discuta finanțele BfV-ului...

— Care naturalmente merg prost, spuse Brandt.

— Naturalmente, opină Genscher.

Wilke și Nollau care studiaseră dosarul lui Günther i-au împărtășit lui Brandt răspunsurile lui Wessel la scrisorile lui Schlichter și Ehmke, interogatoriul acestuia din urmă, ca și concluzia generală pe care o cunoaștem.

— Dar, dacă înțeleg bine, spuse Wilke, nu există nici în prezent dovezi concludente, așa cum nu au fost nici în 1969 ?

— Nu, recunoscu Nollau. Nu dispunem de probe în adevăratul sens al cuvîntului, dar implicarea sa sub o formă sau alta în afacerile Sieberg și Gronau nu pot fi o simplă coincidență. Într-un caz, și tot ar bate la ochi, dar în două...

— Atunci, ce intenționați să faceți ? întrebă Brandt.

— Nimic altceva, domnule Cancelar decît să adunăm noi probe, adică dovezi concrete dacă bineînțeles sînt. Acest lucru nu necesită vreo modificare privind comportamentul nostru față de el, și nici ca el să știe ceva despre hotărîrea noastră. Mai ales aceasta.

Brandt era consternat.

— Dar este groaznic, spuse el. Cum e posibil. Gîndiți-vă l-am invitat să mă însoțească împreună cu familia sa în timpul concediului în Norvegia, peste o lună !

— A, nu trebuie să schimbați nimic. Nu trebuie să aibe nici cea mai mică îndoială sau dubiu. E singura posibilitate să-l prindem cu mîța-n sac. Căci, doar cu singurele dovezi pe care le avem în prezent, nici un tribunal din lume nu l-ar condamna. Ba, să fiu sincer, nici nu cred că ar ajunge în justiție și ne-am face noi de rîs.

— Dar, nu pot juca acest rol, spuse Brandt.

— Nu, domnule Cancelar. E mai simplu decît vă închipuiți. Nu vă schimbați nimic din atitudinea dumneavoastră. E absolut necesar. Și pe Gronau l-am prins la fel. Directorul general al Federației sindicatelor, Herr Oskar Vetter, pe care l-am anunțat, s-a comportat normal, jucîndu-și rolul.

Brandt nu a mai avut ce spune, dar se vedea că nu a împărtășit opinia interlocutorilor săi și a fost în cele din urmă de acord. Peste o lună, la începutul lui iulie 1973, Günther, Christel și fiul lor Pierre au plecat în Norvegia pentru a se întîlni acolo cu familia Cancelarului.

Julio, cum îi spunea Willy Brandt lui Guillaume, a petrecut zile minunate de destindere. Dar, fiecare se străduia să joace un rol ce nu oglindea realitatea. Günther încerca să se arate sincer și devotat Primului ministru, iar acesta se sforța din răsputeri, cu eforturi imense, contrar caracterului său, să nu arate repulsia și lipsa de încredere în colaboratorul său.

Patruzeci de agenți au fost mobilizați de către serviciile de Siguranță pentru a se ocupa de cazul lui Günther Guillaume. Acest număr neobișnuit cît și funcțiile înalte ale unora dintre aceștia, demonstrau importanța deosebită ce i se acorda afacerii. Cinci s-au îndreptat spre Frankfurt pentru a verifica dosarele aflate la BfV ca și eventualele rude ale suspectului. Dar nu au descoperit nimic interesant și s-au întors cu mîinile goale.

O a doua echipă a primit ordinul de a urmări zi și noapte pe Guillaume și familia sa. Unul dintre agenți s-a angajat ca ajutor de bucătar la restaurantul unde Christel era directoare. Într-o dimineață cînd aceasta făcea inspecția zilnică, l-a văzut cum curăța cartofii. L-a concediat imediat pentru risipa

ce o făcea ! Un altul, observînd dute vino a diverși voiajori cu valize, s-a dat drept reprezentant al unui magazin de șervețele de masă. Christel l-a refuzat furioasă, spunînd că restaurantul nu e un bistrou de cartier. S-a folosit și alte metode, dar, inclusiv filajul zilnic nu a condus la vreun rezultat. Și după aproape două săptămîni nu au avut ce raporta. Christel ducea o existență normală, ca oricare locuitor al Bonn-ului. Dar nu era așa.

Agenții care-l supravegheau pe Guillaume au început misiunea în ziua plecării în Norvegia. Günther nu avea să remarce că are o „coadă" decît foarte tîrziu.

Era în aprilie 1974. Ca de obicei, Guillaume rămînea să lucreze pînă tîrziu, lăsînd ușa biroului său întredeschisă. Socotind că procedînd așafel, fiecare putea să se convingă că lucrează și mai ales că nu are nimic de ascuns. Aplecat deasupra hîrtiilor încerca să se concentreze. Auzi ușa biroului vecin cum se închide. Klaus Harpprecht se îndrepta cu pași apăsați spre scară.

— Bună seara, spuse Harpprecht. Am terminat pentru azi, plec acasă.

— Cu bine. Bonsoir, bonsoir !

Tonul era morocănos. Fapt curios, dar de la o vreme Guillaume nu mai avea eterna sa gentilețe și lăsa să strecoare o oarecare agasare. De două săptămîni simțea că ceva nu merge ; nu putea preciza ce. Dădea totul pe oboseală, pe excesul de muncă, pe anii ce se adunaseră fără să-i simtă.

Și Klaus, vecinul său de birou remarcase o oarecare modificare în felul de a fi al lui Guillaume. Cu un surîs indulgent, Klaus începu să coboare scara ce ducea la etajul inferior unde se afla cabinetul Cancelarului.

Trecuse puțin de orele 19 00. Colaboratorii lui Willy Brandt, secretarele și funcționarii Cancelariei federale, părăseau unul cîte unul birourile lor. La rîndul lor ferestrele luminate se împuținau la vechiul castel ce adăpostea serviciile primului ministru în capitala federală de la Bonn. Ulmii imenși din parc făceau încă și mai sobră această clădire din piatră de la sfîrșitul secolului, cu ornamente semibaroce și semirenascentiste. Doar intrarea rămînea pînă în zori luminată puternic, sub o marchiză de sticlă și fier forjat. La orele 20^{00} Cancelaria era cufundată în întregime în întuneric cu excepția holului de la intrare și a unei singure ferestre abia vizibilă din curte, ascunsă de o ieșitură a zidului.

Odată în plus, Guillaume, căci fereastra luminată era cea a biroului său, pleca ultimul. Proceda astfel de mai bine de trei ani de cînd devenise unul dintre cei trei colaboratori personali ai cancelarului Willy Brandt.

Dintr-un sertar al biroului său, scoase, un pahar de cristal și o sticlă de whiski. Umplu paharul și apoi înșurubă gînditor dopul sticlei. Cu ochii fixați spre fereastra prin care se strecurau primele fuioare albastre ale nopții, Guillaume sorbi cu înghițituri mici licoarea arzătoare. În cele din urmă, puse totul la loc cu meticulozitate, făcu ordine pe birou, închise seiful cu cheia, luă servieta și pardesiul pe mînă și părăsi camera după ce stinse luminile, așa cum o făcea în fiecare seară de luni pînă vineri. Se opri la portari, schimbă cîteva fraze amabile cu ei, le strînse mîna și se îndreptă spre parking.

Își găsi automobilul solitar în mijlocul parkingului rezervat înalților demnitari ai Cancelariei, loc aflat în spațiul din spatele Palatului. Era un Opel Kadett, gris metalizat, nou. Așeză servieta lîngă el pe canapea, puse contactul și demară. Un polițist se

grăbi prevenitor să-i deschidă porțile. Îi mulțumi, salutîndu-l cu capul. O porni pe Koblenzstrasse spre Bad Godesberg. Se strecură prin străduțele sinuoase și se opri în fața unui mic imobil nou construit, la numărul 43 pe Hechtstrasse. Stinse luminile, încuie mașina și cu pas ceva mai înviorat urcă la etajul doi. Ușa se deschise aproape în aceeași secundă cînd și-a luat degetul de pe butonul soneriei. În prag Lisa, într-un desabille verde-pal, amanta sa.

De aproape două săptămîni, fără întrerupere, Guillaume venea de la birou direct la ea seară de seară. O luă în brațe și o strînse la piept, cu un impuls care se ghicea că nu e numai erotic.

De atunci, noapte de noapte se desfăta cu trupul ei, se impregna cu parfumul pielii sale... Ar fi vroit să păstreze pe limbă gustul buzelor sale. O ridică în brațe, o duse în dormitor și o așeză cu infinite precauțiuni pe pat. Se desbrăcă în tăcere lăsîndu-și hainele în hol, făcu un duș și după ce îmbrăcă un halat, își regăsi amanta. Lisa privea la televizor.

Cînd o părăsea, aproape întotdeauna în jur de orele 2 dimineața, nu-și mai aducea aminte cu exactitate de cîte ori făcuseră dragoste, nici ce mîncaseră, nici ce au vorbit. Pe nesimțite, începuse s-o iubească și se gîndea la o soluție posibilă ca s-o păstreze. Cu Christel nu mai avea relații de mulți ani. Și în timp ce mergea spre casă, în liniștea tulburată doar de murmurul motorului, își dădu seama că Marie-Louise aproape făcea parte din natura sa.

La un moment dat, Guillaume avu o senzație ciudată. Acea senzație nedefinită pe care o simțea vînatul în pădure, cînd ochii vînătorului îl urmăresc din umbra ascunzișului. Privi în retrovizor cu atenția concentrată. Se ghicea o umbră care-l urmărea cu insistență. Coti brusc, în ultimul moment, la dreapta, pe o alee lăturalnică. Cartierul era pustiu

și farurile mici ale urmăritorului erau acolo. Da, era urmărit. Simți cum ceva se prăbușește în el, cum se chircește și cum o ghiară îi apucă inima, apoi o durere cumplită îl săgetă, ca un cuțit, în rinichi. O descărcare bruscă de adrenalină. Piciorul drept slăbi acceleraţia.

Se întoarse acasă ca un automat, parcă automobilul și pătrunse în casă. Fără să aprindă lumina, privi pe fereastră. Automobilul ce-l urmărise, stopase la colţul casei. În întunericul dinlăuntrul mașinii licărea capătul unei ţigări. Se zăreau doi ocupanţi. Se dezbrăcă și din trusa aflată în bae extrase două pastile dintr-un somnifer puternic. Le cîntări o clipă în palmă, apoi le înghiți. Bău o gură de apă rece. Nu-i spuse nimic lui Christel. Deocamdată.

A doua zi de dimineaţă plecă la birou pe jos. Mult mai devreme decît ora obișnuită. Vroia să se convingă dacă este sau nu urmărit. Auzi în urma sa pașii cuiva, dar nu întoarse capul. Cartierul era aproape pustiu la ora aceea a dimineţii, dar nu era imposibil să întîlnești pe cineva, mai ales dacă te gîndești la personalul de serviciu ce locuia în altă parte. Totuși, Guillaume care o apucase la stînga pe o străduţă lăturalnică, apoi la dreapta, apoi din nou la stînga, auzi în urma sa pașii aceluia care se ţinea scai de el. Nu era nici o îndoială. Cineva îl urmărea ; acum era absolut convins. Apucă din nou în direcţia Cancelariei. Cînd ajunse în dreptul porţii un paznic de noapte tocmai ieșea. Guillaume îi făcu loc să treacă și în același moment se întoarse pe jumătate pentru a-și observa urmăritorul, simulînd un gest firesc. Era un truc vechi, folosit de filatori. Urmăritorul își încetinise întrucîtva mersul, dar își continua netulburat drumul, privind drept înainte. Era îmbrăcat cu un pardesiu cadrilat de culoare bleu-gri, cu o pălărie de aceeași culoare, trasă mult

pe frunte. Nu i-a putut distinge prea bine fața, dar Guillaume era absolut sigur că l-a mai întîlnit undeva. Nu se înșelase.

Ajunse în birou și își prepară un ness rece. După ce sorbi prima înghiţitură, în timp ce se juca neglijent cu linguriţa, brusc își aminti : zărise pe acest individ cu trei zile în urmă într-un automobil ce-l urmărea pe al său de-a lungul lui Koblenzerstrasse, pe cînd se întorcea acasă. Un Mercedes gri metalizat. Erau doi inși înăuntru și vorbeau făcînd gesturi bruște. Guillaume i-a privit atent, așa cum din instinct îi privea pe toți ocupanții automobilelor care îi depășeau atunci cînd încetinea. Aceștia îl abandonaseră cînd părăsise strada principală și cotise la dreapta. Și-au urmat drumul pierzîndu-se în șuvoiul de mașini ce goneau spre partea de Sud a orașului.

De data aceasta nu se mai putea îndoi : era urmărit, iar concluzia logică ce se impunea nu putea fi decît una singură, devenise suspect.

Cînd seara a plecat cu automobilul său de la birou, simultan au pornit în urma sa două mașini. Cînd a ajuns acasă, înainte de a intra în imobilul său, a aruncat o nouă privire în stradă. Ambele mașini au parcat succesiv în spatele unui Ford în care se zăreau doi indivizi. I-a împărtășit lui Christel cele descoperite. După primele momente de panică, au privit situația așa cum se prezenta, sperînd că dracul nu era totuși așa de negru cum părea. A doua zi dimineaţa, pe la orele 4, Christel negăsindu-și somnul, s-a sculat și s-a dus la fereastră ce da spre Ubierstrasse : un automobil tocmai se oprise în fața imobilului, un Volkswagen vișiniu. Au coborît din el doi bărbați îmbrăcați cu haine de piele. S-au oprit pe trotuar și au privit jur împre-

jur. Aproximativ la 60 metri mai departe, s-au aprins două faruri și cei doi bărbați s-au apropiat de automobilul ce lumina strada. S-au aplecat spre portiera al cărui parbriz fusese coborît și au vorbit ceva cu cei aflați năuntru. După cîteva clipe au revenit la mașina lor în timp ce cealaltă a demarat cedîndu-le locul. Evident, Christel asistase la momentul schimbului celor ce îi filau. Cei patru urmăritori nu luaseră nici o precauțiune, crezînd probabil că toată lumea dormea și numai datorită unei întîmplări Christel descoperise manevra. A rămas mult timp la fereastră privind afară, pînă s-au ivit zorile. Cei aflați în automobil nu s-au clintit strada era calmă și nimănui nu i-ar fi trecut prin minte cele ce se petreceau în liniștea încremenită a nopții. Christel se duse în bucătărie, făcu puțină ordine pentru a-și omorî timpul, după care puse de cafea și pregăti micul dejun.

Nu l-a sculat pe Guillaume decît la ora obișnuită, la 7^{00} fix, cînd l-a pus la curent în tmp ce-l servea la masă. S-au hotărît să plece la serviciu primul, Christel rămînînd la fereastră să mai facă o ultimă verificare : Volkswagenul a pornit brusc după automobilul lui Guillaume.

În noaptea următoare, aproape de miezul nopții, soții Guillaume au observat un automobil suspect, un BMW albastru, ce a oprit către orele 22^{00} în spatele unui Ford negru ce staționase de cu seară în fața imobilului lor. Cînd a venit BMW-ll, a plecat Fordul. Pregătiseră mesajul destinat Centralei. Era înregistrat pe o casetă și în momentul cînd lui Christel i s-a părut că urmăritorii moțăiau în mașină, a făcut semn lui Guillaume să pornească emițătorul, după ce semnalizaseră mai întîi numărul 8, adică viteza de derulare. Mesajul decodificat spu-

nea : „Risc boală, risc boală, risc boală, Stop. Gata de înnot, Stop. Rog instruiți urgent. Blücher".

Urmărirea soților Guillaume a continuat și în zilele următoare, aceștia avînd senzația că filajul se făcea cu tot mai puțină precauție, uneori chiar în mod ostentativ.

Într-o dimineață Günther a primit o nouă lovitură. A găsit pe birou un plic ce purta numele său, scris cu un pix cu bilă. A recunoscut imediat scrisul Louisei. Scrisoarea, într-adevăr era a amantei sale. Îi scria pentru prima oară și Guillaume a rămas încremenit. Erau doar cîteva rînduri prin care tînăra femeie își făcea cunoscută hotărîrea de a pune capăt legăturii lor „întrucît nu putea suporta de a fi amanta unui bărbat căsătorit".

Era pentru prima oară cînd îl părăsea o femeie și deasemenea tot pentru prima oară cînd iubea ! Ce putuse s-o determine să facă pasul acesta ? De la o vreme îi mergea totul pe dos. Se simți nefericit. Nu se punea problema să meargă la ea s-o roage să revină asupra hotărîrii. Deja, de cîtva timp Guillaume simțise o oarecare răceală în comportarea femeii, dar o pusese pe seama surmenajului. Deci se întîmplase ceva ; se ivise un alt bărbat în viața ei ? liber... sau... Cu Marie-Louise dispăruse nu numai o amantă adorabilă, dar și o sursă prețioasă de informații. Dar acum nu-i mai foloseau informațiile. Castelul de cărți de joc se prăbușea, ca orice castel.

La sfîrșitul lunii martie, Brandt a efectuat un turneu electoral în Saxinia de jos. Guillaume și Harpprecsht l-au însoțit. La 27 martie, neprimind nici un răspuns de la Centrală, a transmis un nou apel radio: „Amenințări boală, amenințări boală, amenințări boală. Stop. Urgentisim instrucțiuni. Blücher".

Două zile mai tîrziu primi, tot pe calea undelor, într-un program muzical, răspunsul mult așteptat: „Rendez-vous începînd cu 2 aprilie. Centrul."

Era un interval foarte scurt pentru a-și aranja un concediu, mai ales că se aflau într-o perioadă de vîrf. În cursul anului ce se scursese, Guillaume își luase mai multe concedii pe care și le petrecuse cu Marie-Louise pe Coasta de Azur. Ca un funcționăraș oarecare, Guillaume pretextă oboseala și surmenajul. Wilke nu-și putu disimula surpriza, dar a doua zi îi acordă o săptămînă de concediu.

Guillaume reținu telefonic o garsonieră la Nisa, unde călători cu avionul în dimineața zilei dle 1 aprilie. Trase la același hotel ca întotdeauna. Acum era singur și trist. Locurile nu-i mai făceau aceiași plăcere, iar vremea era urîtă, frig și ploua întruna.

La sfîrșitul lui martie, mai precis în ziua de 28, Gustav Nollau, directorul general al BfV-ului se anunțase din nou la cabinetul ministrului de Interne, Genscher. Era în legătură cu afacerea Guillaume.

— Va trebui luată o decizie, îi spuse Genscher interlocutorului său. Au trecut aproape zece luni și nu mai putem continua jocul acesta ambiguu.

— Partea proastă, răspunse Nollau, e că nu dispunem de nici o probă formală. Am vorbit cu procurorul federal, i-am arătat chiar dosarul. Nu poate întreprinde nimic.

— Cu bănuieli, domnule director, spuse enervat Genscher, nu putem rezolva cazul. Și ministrul se ridică în picioare punînd capăt convorbirii.

Două zile mai tîrziu, Nellau se afla dlin nou în compania ministrului său.

— Domnule ministru, îi spuse directorul, după cum v-am informat, am pus la curent pe colegii noștrii de la D.S.T. cu cazul Guillaume. Și știți ce mi-au spus ? Le-a căzut în mînă, cu aproape un an

în urmă, un agent care a dezvăluit că un coleg al lui ce „lucrează" la Bonn, are un cont special la Bancă unde serviciile secrete îl stipendiază lunar. Aceste sume corespund salariului unui înalt funcționar sau un grad militar superior. Sondînd cu discreție funcționarii băncii, a rezultat că este vorba de un personaj ce lucrează în imediata apropiere a Cancelarului !

— Dar pentru ce nu ne-a prevenit pînă acum din proprie inițiativă ! strigă Genscher.

— Din lipsă de probe, de un nume, domnule Ministru.

— Acum cred că le aveți. Nu mai pierdeți timp.

*
* *

În timpul zborului, Guillaume își făcea tot felul de gînduri în privința viitorului său. Nu mai erau optimiste ca altădată. Nu bănuia nici măcar cine îl va contacta. Se aștepta să vină unul din Sefi. Dar, imediat înlătură această ipoteză. Nu s-ar fi expus nimeni, știindu-l urmărit.

Cînd a coborît din avion, l-a întîmpinat o vreme urîtă. Vîntul dinspre răsărit sufla cu putere, cu un muget continuu, iar marea agitată de o hulă, trimitea valuri enorme ce se spărgeau cu sunet asurzitor de digul portului Sainte Maxime și întregii faleze a Sardinelor. Pentru prima dată Guillaume vedea Coasta de Azur sub un alt aspect decît acel al eternei veri și al unei veselii molipsitoare. Orașul era pustiu și în bistrouri și micile prăvălioare viața lîncezea.

Ajuns în camera sa de hotel, aceeași ca și în alte dăți, se simțea stingher. Bagaje nu-și luase decît pu-

ţine, doar strictul necesar. Nu avea cu ce să-şi facă de lucru, iar perspectiva ce i se oferea privirii de dincolo de fereastră, nu era cîtuşi de puţin tonică.

A auzit o bătaie în uşă. Şi-a făcut apariţia Tretkow. Aşezat pe pat, Guillaume i-a relatat cu o voce monotonă, filmul evenimentelor. Radioul transmitea de la Monte Carlo o emisiune cu caracter religios.

— Eşti urmărit, bătrîne, i-a spus Tretkow. Am crezut la început cînd am primit mesajul tău că ai făcut o psihoză, aşa cum se obişnuieşte în cazul multor agenţi începători. Dar tu nu eşti de mult începător. Venind aici, m-am convins personal. Am observat doi indivizi în timp ce intrasem în holul hotelnlui. Se prefăceau că citesc gazetele lîngă ghişeul recepţiei. Din fericire, mi-am lăsat maşina ceva mai încolo. Cred că nu m-au observat, am urcat pe scara de serviciu. Şi cum sînt îmbrăcat, pot fi luat drept cineva din ai casei.

— Dar aici nu pot întreprinde nimic, i-a replicat Guillaume.

— Da, dar adună dovezi şi apoi nu poţi fi aşa de sigur. Nu ştii ce conversaţie au cu D.S.T.-ul. Totul e posibil. Mai bine să fii prevăzător.

Au discutat pînă noaptea tîrziu iar Tretkow i-a transmis ordinele venite de la Centru. În zori, cînd încă nu se luminase bine de ziuă, cu precauţiuni infinite agentul de legătură a părăsit hotelul. S-a urcat în automobil şi a plecat pe şoseaua ce duce spre farul Sardinelor. Urmarea o ştim. În dimineaţa zilei de 28 aprilie a fost găsit corpul său aruncat pe mal, după ce mai întîi probabil că se înnecase. Crimă ? Sinucidere ? Autopsia nu a putut oferi un răspuns precis. Guillaume nu va afla de soarta prietenului său decît poate, peste ani...

Întors la Bonn, Guillaume şi-a reluat activitatea, dar lucrurile nu mai mergeau ca înainte. Devenise închis, morocănos şi veşnic preocupat de ceva. Colegii au observat starea lui dar au pus-o pe socoteala rupturii cu Marie-Louise. Începuse chiar să bea.

În dimineaţa zilei de 24 aprilie au fost arestaţi atît Guillaume cît şi Christel, soţia sa. Instrucţia cazului său a durat mult. A urmat apoi procesul.

Luni 15 decembrie 1975, Camera Siguranţei Statului a Curţii de Apel din Dusseldorf a condamnat pe Günther Guillaume la treisprezece ani închisoare şi pe Christel Guillaume la opt ani. Parchetul federal ceruse respectiv 15 şi 10 ani, dar „serviciile de contraspionaj vest-germane nu au fost în măsură să prezinte probe formale contra inculpaţilor". [1]

În timpul procesului cei doi acuzaţi au păstrat un mutism absolut. A urmat apoi, aşa după cum era şi de aşteptat, un scandal enorm, secondat de căderi spectaculoase a căror reverberaţii nu s-au stins multă vreme.

Cancelarul Willy Brandt a demisionat, urmat la scurt interval de Gustav Nollau.

Aici se termină relatarea cazului lui Güther GUILLAUME, un superspion al zilelor noastre, care a reuşit strălucita performanţă de a ajunge consilierul unui prim-ministru. Căderea sa a provocat efecte din cele mai defavorabile asupra guvernului vest-german, aşa cum în Anglia a fost cazul lordului Porfumo, care a antrenat după sine căderea guvernului primului ministru Macmillan.

---

[1] Pentru întocmirea prezentei lucrări au fost consultate publicaţiile vremii, zare şi reviste, precum şi lucrarea : Basile Tesselin, Guillaume l'epion tranquille du Chancelier. Editions France Empire, Paris, 1979.

* * *

Epilog. Dar Günther Guillaume nu avea să execute decît patru ani din condamnarea ce o primise. În 1979 a făcut obiectul unei operațiuni de troc contra trei occidentali deținuți în URSS tot pentru activități de spionaj. Punerea la punct a detaliilor și chiar operațiile în sine a revenit la doi avocați : unul vest-berlinez, Jurgen Stange și altul est german, W. Vogel. Schimbul, ca și altele de același gen, s-a derulat la jumătatea podului berlinez Elienicke care separa la vremea respectivă sectorul vest-berlinez de fosta R.D.G. Așa a luat sfîrșit unul dintre cele mai insolite episoade ale spionajului contemporan. Despre Günther Guillaume nu s-a mai vorbit A primit probabil o pensie și un apartament undeva la Moscova fiind invitat din cînd în cînd să dea cîte o mînă de ajutor la instruirea unor spioni ce urmau să activeze în Germania Occidentală. Era doar un expert în arta camuflajului și cunoștea ca nimeni altul cele două Germanii.

CUPRINS

CUVÎNT ÎNAINTE 3
DEBUTUL UNUI SPION 5
CARIERĂ DE SPION 11
FRANFURT, 1974—1966 34
BERLINUL DE VEST, 1956 40
SAINT TROPEZ, 1966 45
FRANKFURT, 1968—1969 50
BONN, 1969—1971 56
BONN, 1971—1973 71